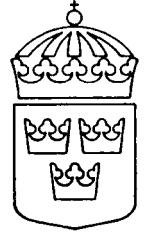

Sveriges internationella överenskommelser

ISSN 1102-3716

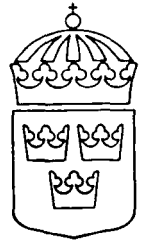
Utgiven av Utrikesdepartementet

SÖ 1998: 65

Nr 65

**Avtal om partnerskap och samarbete mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Armenien, å andra sidan, jämte slutakt och skriftväxling
Luxemburg den 22 april 1996**

Sveriges internationella överenskommelser

ISSN 1102-3716

Utgiven av Utrikesdepartementet

SÖ 1998: 65

Nr 65

Avtal om partnerskap och samarbete mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Armenien, å andra sidan, jämte slutakt och skriftväxling Luxemburg den 22 april 1996

Regeringen beslutade den 18 april 1996 att underteckna avtalet. Den 24 april 1997 beslutade regeringen att lämna underrättelse till generalsekretären i Europeiska unionens råd om att de svenska kraven för ikraftträdandet nu hade uppfyllts. Underrättelse lämnades den 21 maj 1997.

Avtalet trädde i kraft den 1 juli 1999.

De på danska, finska, grekiska, italienska, nederländska, portugisiska, spanska, tyska och georgiska språken avfattade texterna finns tillgängliga på Utrikesdepartementets enhet för folkrätt, mänskliga rättigheter och traktaträtt (FMR).

Riksdagsbehandling: Prop. 1996/97: 76, bet. 1996/97: UU17, rskr. 1996/97: 180.

**AVTAL
OM PARTNERSKAP OCH SAMARBETE MELLAN EUROPEISKA GEMENSKAPERNA OCH DERAS MEDLEMSSTATER, Å ENA SIDAN, OCH REPUBLIKEN ARMENIEN, Å ANDRA SIDAN**

KONUNGARIKET BELGIEN

KONUNGARIKET DANMARK

FÖRBUNDSREPUBLIKEN TYSKLAND

HELLENSKA REPUBLIKEN

KONUNGARIKET SPANIEN

FRANSKA REPUBLIKEN

IRLAND

ITALIENSKA REPUBLIKEN

STORHERTIGDÖMET LUXEMBURG

KONUNGARIKET NEDERLÄNDERNA

REPUBLIKEN ÖSTERRIKE

PORTUGISISKA REPUBLIKEN

REPUBLIKEN FINLAND

KONUNGARIKET SVERIGE

FÖRENADE KONUNGARIKET STORBRITANNIEN OCH NORD-IRLAND

Avtalsslutande parter i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, Fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen och Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen,

nedan kallade "medlemsstaterna", och

EUROPEISKA GEMENSKAPEN, EUROPEISKA KOL- OCH STÅLGE-
MENSKAPEN OCH EUROPEISKA ATOMENERGIGEMENSKAPEN,

nedan kallade "gemenskapen",

å ena sidan, och

REPUBLIKEN ARMENIEN,

å andra sidan,

SOM BEAKTAR de förbindelser som finns mellan gemenskapen, dess medlemsstater och Republiken Armenien samt deras gemensamma värderingar,

SOM KONSTATERAR att gemenskapen och Republiken Armenien vill stärka dessa förbindelser och upprätta ett partnerskap och samarbete, vilket skulle stärka och utvidga de förbindelser som tidigare upprättats dem emellan, särskilt avtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Socialistiska Rådsrepublikernas union, å andra sidan, om handel och kommersiellt och ekonomiskt samarbete, vilket undertecknades den 18 december 1989,

SOM BEAKTAR gemenskapens och dess medlemsstaters samt Republiken Armeniens åtagande att stärka den politiska och ekonomiska frihet som ligger till grund för partnerskapet,

SOM BEAKTAR parternas åtagande att främja internationell fred och säkerhet liksom en fredlig lösning på tvister och att i detta syfte samarbeta inom ramen för Förenta nationerna och Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE),

SOM BEAKTAR gemenskapens, dess medlemsstaters och Republiken Armeniens bestämda åtaganden att helt genomföra alla de principer och bestämmelser som ingår i slutakten från Europeiska säkerhets- och samarbetskonferensen (ESK), slutdokumenten från uppföljningsmötena i Madrid och Wien, dokumentet från ESK-konferensen om ekonomiskt samarbete i Bonn, Parisdeklarationen för ett nytt Europa samt ESK-dokumentet från Helsingfors 1992 "The Challenges of Change", och andra grundläggande OSSE-dokument,

SOM i det sammanhanget KONSTATERAR att stöd för Republiken Armeniens oberoende, suveränitet och territoriella integritet kommer att bidra till att trygga fred och stabilitet i Europa,

SOM ÄR ÖVERTYGADE OM den ytterst stora betydelsen av rättsstatens principer och respekten för de mänskliga rättigheterna, särskilt minoriteters rättigheter, införande av ett flerpartisystem med fria och demokratiska val och ekonomisk liberalisering som syftar till att införa en marknadsekonomi,

SOM TROR att tillämpningen fullt ut av detta avtal om partnerskap och samarbete både kommer att bero av och bidra till att reformerna inom politik, ekonomi och lagstiftning i Republiken Armenien fortsätter och fullbordas liksom att det införs faktorer som är nödvändiga för samarbete, särskilt mot bakgrund av slutsatserna från ESK-konferensen i Bonn,

SOM ÖNSKAR uppmuntra den regionala samarbetsprocessen inom de områden som omfattas av detta avtal mellan grannländer för att främja välfärd och stabilitet i regionen, särskilt initiativ som syftar till att främja samarbete och ömsesidigt förtroende mellan oberoende stater i Transkaukasusregionen och andra grannstater,

SOM ÖNSKAR upprätta och utveckla en regelbunden politisk dialog om bilaterala, regionala och internationella frågor av ömsesidigt intresse,

SOM INSER OCH STÖDER Republiken Armeniens önskan att upprätta ett nära samarbete med europeiska institutioner,

SOM BEAKTAR nödvändigheten att främja investeringar i Republiken Armenien, även inom energisektorn, och i detta sammanhang den vikt som gemenskapen och dess medlemsstater fäster vid rättvisa villkor för transitering av energiprodukter för export, och som bekräftar gemenskapens och dess

medlemsstaters och Republiken Armeniens anammande av Europeiska energistadgan och att till fullo ansluta sig till Energistadgefördraget och energistadgeprotokollet om energieffektivitet och därtill hörande miljöaspekter,

SOM BEAKTAR gemenskapens vilja att när så är lämpligt tillhandahålla ekonomiskt samarbete och tekniskt bistånd,

SOM ÄR MEDVETNA OM att avtalet kan gynna ett efter hand tilltagande närmande mellan Republiken Armenien och ett större samarbetsområde i Europa och närliggande områden samt Republiken Armeniens efter hand tilltagande integrering med det öppna internationella systemet,

SOM BEAKTAR parternas åtagande att liberalisera handeln i enlighet med Världshandelsorganisationens (WTO) bestämmelser,

SOM ÄR MEDVETNA OM behovet av att förbättra villkoren för affärs- och investeringsverksamhet och villkor för till exempel etablering av bolag, arbete, tillhandahållande av tjänster och kapitalrörelser,

SOM VÄLKOMNAR och ERKÄNNER betydelsen av Republiken Armeniens ansträngningar för att dess ekonomi skall övergå från ett statshandelsland med en centralt planerad ekonomi till en marknadsekonomi,

SOM ÄR ÖVERTYGGADE OM att detta avtal kommer att skapa ett nytt klimat för parternas ekonomiska förbindelser, särskilt för utvecklingen av handel och investeringar, något som är nödvändigt för ekonomisk omstrukturering och teknisk modernisering,

SOM ÖNSKAR etablera ett nära samarbete inom miljöskyddsområdet med hänsyn till parternas ömsesidiga beroende på det området,

SOM INSER att samarbetet för att förebygga och kontrollera illegal invandring utgör ett av de primära målen med detta avtal,

SOM ÖNSKAR få till stånd kulturellt samarbete och förbättra informationsflödet,

HAR ENATS OM FÖLJANDE.

Artikel 1

Härmed upprättas ett partnerskap mellan gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Armenien, å andra sidan. Målen för detta partnerskap är att

- tillhandahålla en lämplig struktur för politisk dialog mellan parterna för att göra det möjligt att utveckla politiska förbindelser,
- stödja Republiken Armeniens ansträngningar att befästa sin demokrati och utveckla sin ekonomi och fullfölja övergången till marknadsekonomi,
- främja handel och investeringar samt harmoniska ekonomiska förbindelser mellan parterna och på så sätt främja hållbar ekonomisk utveckling hos dem,
- lägga en grund för rättsligt, ekonomiskt, socialt, finansiellt, civilt vetenskapligt, tekniskt och kulturellt samarbete.

Avdelning I

Allmänna principer

Artikel 2

Respekten för demokratin, den internationella rättens principer och de mänskliga rättigheterna, såsom de definieras särskilt i Förenta nationernas

stadga, Helsingforsslutakten och Parisstadgan för ett nytt Europa samt för de marknadsekonomiska principerna, inbegripet dem som uppställs i handlingarna från ESK-konferensen i Bonn, ligger till grund för parternas inrikes- och utrikespolitik och utgör väsentliga beståndsdelar i partnerskapet och i detta avtal.

Artikel 3

Parterna anser att det är väsentligt för deras framtida välfärd och stabilitet att de nyligen oberoende stater som har uppstått efter upplösningen av Socialistiska Rådsrepublikernas union, nedan kallade "oberoende stater", behåller och utvecklar samarbetet sinsemellan i enlighet med principerna i Helsingforsslutakten och den internationella rätten och i en anda av god grannsamja, och kommer att göra allt för att uppmuntra denna process.

Artikel 4

Parterna skall när så är lämpligt granska förändrade förhållanden i Republiken Armenien, särskilt vad avser ekonomiska villkor där och genomförande av marknadsorienterade ekonomiska reformer. Samarbetsrådet får mot bakgrund av detta utfärda rekommendationer till parterna rörande utvecklingen av varje del av detta avtal.

Avdelning II

Politisk dialog

Artikel 5

Parterna skall inleda en regelbunden politisk dialog, som de avser att utveckla och intensivifiera. Den skall ledsaga och konsolidera närmandet mellan gemenskapen och Republiken Armenien, stödja de pågående politiska och ekonomiska förändringarna i det landet och bidra till att inrätta nya samarbetsformer. Den politiska dialogen

- skall stärka banden mellan Republiken Armenien och gemenskapen och dess medlemsstater, och sålunda med hela samfundet av demokratiska nationer som helhet. Den ekonomiska konvergens som uppnås genom detta avtal kommer att medföra mer intensiva politiska förbindelser,
- skall åstadkomma ökad samstämmighet mellan ståndpunkter i internationella frågor av gemensamt intresse och på så sätt öka säkerheten och stabiliteten i regionen och främja framtida utveckling i de oberoende staterna i Transkaukasus,
- skall ombesörja att parterna söker samarbeta i frågor som gäller ökad stabilitet och säkerhet i Europa, iakttagande av demokratiska principer och respekt för och främjande av mänskliga rättigheter, särskilt rättigheter för personer som tillhör minoriteter, och skall om nödvändigt samråda om hithörande frågor.

En sådan dialog kan föras på regional grund i syfte att bidra till lösningen av regionala konflikter och spänningar.

Artikel 6

På ministernivå skall politisk dialog äga rum inom det samarbetsråd som inrättas genom artikel 78 och vid andra tillfällen efter ömsesidig överenskommelse.

SÖ 1998: 65

Artikel 7

Parterna skall inrätta andra förfaranden och mekanismer för politisk dialog, särskilt i följande former:

- Regelbundna möten på högre tjänstemannanivå mellan företrädare för gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och företrädare för Republiken Armenien, å andra sidan.
- Fullt utnyttjande av diplomatiska kanaler mellan parterna, inbegripet lämpliga kontakter inom såväl det bilaterala som det multilaterala området, såsom Förenta nationerna, OSSE-möten och på annat håll.
- Alla andra medel, inbegripet möjligheten att hålla expertmöten, som skulle bidra till att konsolidera och utveckla denna dialog.

Artikel 8

En politisk dialog på parlamentarisk nivå skall föras inom ramen för den parlamentariska samarbetskommitté som inrättas genom artikel 83.

Avdelning III

Handel med varor

Artikel 9

1. Parterna skall bevilja varandra ställning som mest gynnad nation inom alla områden vad gäller

- tullar och avgifter på import och export, inbegripet metoden för att ta ut dessa tullar och avgifter,
- bestämmelser om tullklarering, transitering, lager och omlastning,
- skatter och andra avgifter av alla slag som direkt eller indirekt tas ut på importerade varor,
- betalningssätt och betalningsöverföringar,
- bestämmelser om försäljning, köp, transport, distribution och användning av varor på hemmamarknaden.

2. Bestämmelserna i punkt 1 skall inte tillämpas på

- a) förmåner som ges i syfte att bilda en tullunion eller ett frihandelsområde eller till följd av att en sådan union eller ett sådant område bildats,
- b) förmåner som ges vissa länder i enlighet med WTO:s bestämmelser och andra internationella arrangemang till förmån för utvecklingsländer,
- c) förmåner som ges till angränsande länder för att underlätta gränstrafiken.

3. Under en övergångstid som löper ut den dag Republiken Armenien ansluter sig till WTO eller den 31 december 1998, beroende på vilken dag som infaller tidigast, skall bestämmelserna i punkt 1 inte tillämpas på de förmåner som avses i bilaga I och som Republiken Armenien beviljar andra stater som har uppstått genom Sovjetunionens upplösning.

Artikel 10

1. Parterna är eniga om att principen om fri transitering är ett nödvändigt villkor för att målen i detta avtal skall uppnås.

I detta sammanhang skall vardera parten säkerställa obegränsad transitering via eller genom sitt territorium för varor med ursprung i tullområdet eller som är avsedda för den andra partens tullområde.

2. Bestämmelserna i artikel V, punkterna 2, 3, 4 och 5 i GATT skall tillämpas mellan parterna.

3. Bestämmelserna i denna artikel skall inte tillämpas på ett sätt som påverkar eventuella särbestämmelser om specifika områden, särskilt transport, eller produkter om vilka parterna kommit överens.

Artikel 11

Utan att det påverkar tillämpningen av de rättigheter och skyldigheter som härrör från internationella konventioner om tillfällig införsel av varor och som binder båda parter, skall vardera parten dessutom i enlighet med sin lagstiftning, bevilja den andra parten befrielse från importavgifter och tullar på varor som införs tillfälligt, i de fall och enligt de förfaranden som föreskrivs i alla andra för parten bindande internationella konventioner om denna fråga. Hänsyn skall tas till de villkor på vilka parten i fråga har godtagit de skyldigheter som härrör från en sådan konvention.

Artikel 12

1. Varor med ursprung i Republiken Armenien skall importeras till gemenskapen utan kvantitativa restriktioner och utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i artiklarna 14, 17 och 18 i detta avtal.

2. Varor med ursprung i gemenskapen skall importeras till Republiken Armenien utan kvantitativa restriktioner och åtgärder med motsvarande verkan.

Artikel 13

Handeln med varor mellan parterna skall ske till marknadsmässiga priser.

Artikel 14

1. Om någon produkt importeras till den ena partens territorium i så ökade kvantiteter eller under sådana förhållanden, att inhemska producenter av likadana eller direkt konkurrerande produkter skadas eller riskerar att skadas, får gemenskapen eller Republiken Armenien, beroende på vem som berörs, vidta lämpliga åtgärder enligt följande förfaranden och villkor.

2. Gemenskapen eller Republiken Armenien skall, allt efter omständigheterna, innan några åtgärder vidtas eller – i de fall för vilka punkt 4 gäller – snarast möjligt, lämna alla relevanta uppgifter till samarbetsrådet i syfte att söka en lösning som är godtagbar för båda parter enligt vad som föreskrivs i avdelning XI.

3. Om parterna, trots samråd, inte inom 30 dagar från det att ärendet hänköts till samarbetsrådet når någon överenskommelse om åtgärder för att undvika situationen, skall den part som begärde samråd ha rätt att begränsa importen av de berörda produkterna i den mån och under så lång tid som behövs för att förhindra eller avhjälpa skadan eller för att vidta andra lämpliga åtgärder.

4. Under kritiska omständigheter när en försening skulle orsaka skada som är svår att avhjälpa, får parterna vidta åtgärder innan samråd inleds, på villkor att samråd erbjuds omedelbart efter det att åtgärderna vidtagits.

5. Vid val av åtgärder enligt denna artikel skall parterna prioritera dem som inverkar minst störande på att uppnå målen med detta avtal.

6. Ingenting i denna artikel skall på något sätt hindra eller påverka någon parts antidumpnings- eller utjämningsåtgärder i enlighet med artikel VI i

SÖ 1998: 65

GATT, överenskommelsen om genomförande av artikel VI i GATT, överenskommelsen om tolkning och tillämpning av artiklarna VI, XVI och XXIII i GATT eller därmed sammanhängande inhemsk lagstiftning.

Artikel 15

Parterna åtar sig att sinsemellan överväga att utveckla bestämmelserna i detta avtal om handel med varor enligt vad omständigheterna tillåter, däribland den situation som uppstår genom Republiken Armeniens anslutning till WTO. Samarbetsrådet får utfärda rekommendationer till parterna om sådan utveckling vilka rekommendationer, om de godtas, kan träda i kraft genom överenskommelse mellan parterna i enlighet med deras respektive förfaranden.

Artikel 16

Detta avtal skall inte hindra sådana förbud och restriktioner mot import, export eller transitering av varor som är berättigade av hänsyn till allmän moral, allmän ordning eller allmän säkerhet, eller intresset att skydda människors och djurs hälsa och liv, att bevara växter, att skydda naturtillgångar, att skydda nationella skatter av konstnärligt, historiskt eller arkeologiskt värde eller att skydda immateriell, industriell och kommersiell äganderätt eller bestämmelser om guld och silver. Sådana förbud och restriktioner får dock inte utgöra ett medel för godtycklig diskriminering eller innefatta förtäckt begränsning av handeln mellan parterna.

Artikel 17

Denna avdelning skall inte gälla för handel med textilvaror som omfattas av kapitel 50 till 63 i Kombinerade nomenklaturen. Handel med dessa varor skall regleras av ett särskilt avtal, som paraferades den 18 januari 1996 och som tillämpas provisoriskt sedan den 1 januari 1996.

Artikel 18

1. Handel med produkter som omfattas av Fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen skall regleras av bestämmelserna i denna avdelning med undantag av artikel 12.

2. En kontaktgrupp för kol- och stålfrågor skall inrättas och bestå av företrädare för gemenskapen, å ena sidan, och företrädare för Republiken Armenien, å andra sidan.

Kontaktgruppen skall regelbundet utbyta information om alla kol- och stålfrågor av intresse för parterna.

Artikel 19

Handel med kärnmaterial skall bedrivas i enlighet med bestämmelserna i Fördraget om upprättandet av Europeiska atomenergigemenskapen. Om nödvändigt skall handel med kärnmaterial omfattas av bestämmelserna i ett särskilt avtal som skall slutas mellan Europeiska atomenergigemenskapen och Republiken Armenien.

Avdelning IV*Bestämmelser om affärsverksamhet och investeringar***KAPITEL I****ARBETSVILLKOR****Artikel 20**

1. Om inte annat följer av de lagar, villkor och förfaranden som gäller i respektive medlemsstat, skall gemenskapen och dess medlemsstater se till att armeniska medborgare, som är lagligen anställda inom en medlemsstats territorium, inte på grund av sin nationalitet behandlas diskriminerande jämfört med landets egna medborgare vad gäller arbetsvillkor, lön eller avskedande.

2. Om inte annat följer av de lagar, villkor och förfaranden som gäller i Republiken Armenien skall Republiken Armenien se till att medborgare i en medlemsstat, vilka är lagligen anställda inom Republiken Armeniens territorium, inte behandlas diskriminerande på grund av sin nationalitet, jämfört med landets egna medborgare vad gäller arbetsvillkor, lön eller avskedande.

Artikel 21

Samarbetsrådet skall undersöka vilka förbättringar som kan göras i fråga om arbetsvillkor för affärsmän och som är förenliga med parternas internationella åtaganden, inbegripet dem som anges i ESK-konferensen i Bonn.

Artikel 22

Samarbetsrådet skall utfärda rekommendationer för genomförande av artiklarna 20 och 21.

KAPITEL II**VILLKOR SOM PÅVERKAR ETABLERING OCH DRIFT AV BOLAG****Artikel 23**

1. Gemenskapen och dess medlemsstater skall ge en behandling som inte är mindre gynnsam än den som ges något tredje land vid etablering av armeniska bolag, som etablering definieras i artikel 25 d).

2. Utan att det påverkar de reservationer som förtecknas i bilaga IV skall gemenskapen och dess medlemsstater ge armeniska bolags dotterbolag, som är etablerade inom deras territorier en behandling som inte är mindre gynnsam vad gäller driften än den som ges gemenskapsbolag.

3. Gemenskapen och dess medlemsstater skall ge armeniska bolags filialer, som är etablerade på deras territorier en behandling som inte är mindre gynnsam vad gäller driften än den som ges filialer till bolag från något tredje land.

4. Republiken Armenien skall vid etablering av gemenskapsföretag, så som dessa definieras i artikel 25 d), ge en behandling som inte är mindre gynnsam än den som ges armeniska bolag eller något tredje lands bolag, beroende på vilken behandling som är bäst, och skall ge gemenskapsbolags dotterbolag och filialer, som är etablerade på sitt territorium en behandling som inte är mindre gynnsam vad gäller driften än den som ges dess egna bolag eller filialer eller något tredje lands bolag eller filial, beroende på vilkendera som är bäst.

Artikel 24

1. Utan att det påverkar bestämmelserna i artikel 97 skall bestämmelserna i artikel 23 inte tillämpas på lufttransport, transport på inre vattenvägar och sjötransport.

2. När det gäller verksamhet som skeppsklarerare bedriver för att tillhandahålla internationella sjötransporttjänster, däribland kombinerad transportverksamhet som omfattar en etapp till sjöss, skall dock varje part tillåta den andra partens bolags kommersiella närvaro inom sitt territorium i form av dotterbolag eller filialer på etablerings- och driftsvillkor som inte är mindre gynnsamma än dem som dess egna bolag eller dotterbolag eller filialer till bolag från varje tredje land får, om dessa är bättre, allt i enlighet med de lagar och andra författningar som gäller i varje part.

3. Sådan verksamhet omfattar men är inte begränsad till

a) saluföring och försäljning av sjötransporttjänster och därmed förknippade tjänster genom direktkontakt med kunder, från anbud till fakturering, oavsett om dessa tjänster utförs eller erbjuds av tjänsteleverantören själv eller genom tjänsteleverantörer med vilka denne har etablerat stående affärskontakter,

b) upphandling och användning för egen eller kunders räkning (och för vidareförsäljning till kunder) av alla slags transporttjänster och därmed förknippade tjänster, däribland alla slags transporttjänster inom landet, särskilt på inre vattenvägar, med väg eller järnväg, vilka tjänster är nödvändiga för att tillhandahålla ett helhetssystem,

c) utarbetande av transporthandlingar, tullhandlingar eller andra handlingar som rör de transporterade varornas ursprung och slag,

d) tillhandahållande av affärsupplysningar på alla sätt, däribland datoriserade informationssystem och elektroniskt datautbyte (om inte annat sägs i eventuella icke-diskriminerande restriktioner då det gäller telekommunikation),

e) etablering av affärsöverenskommelser, däribland delägarskap i bolagets aktiekapital och tillsättning av lokalt rekryterad personal (eller i fråga om utländsk personal, i enlighet med tillämpliga bestämmelser i detta avtal) med vilken lokalt etablerad skeppsklarerare som helst,

f) handlande på bolagens vägnar, bland annat vid organisation av fartygs anlöpning eller vid behov övertagande av last.

Artikel 25

I detta avtal avses med

a) *gemenskapsbolag* respektive *armeniskt bolag*: ett bolag som bildats i överensstämmelse med en medlemsstats eller Republiken Armeniens lagstiftning och som har sitt säte, sitt huvudkontor eller sin huvudsakliga verksamhet inom gemenskapens respektive Republiken Armeniens territorium. Skulle emellertid ett bolag, som bildas i överensstämmelse med en medlemsstats respektive Republiken Armeniens lagstiftning, endast ha sitt säte inom gemenskapens respektive Republiken Armeniens territorium, skall bolaget anses som ett gemenskapsbolag respektive ett armeniskt bolag om dess verksamhet har en faktisk och fortlöpande förbindelse med ekonomin i en av medlemsstaterna respektive Republiken Armenien,

b) *dotterbolag* till ett bolag: ett bolag som faktiskt kontrolleras av det första bolaget,

c) *filial* till ett bolag: ett bolags driftställe utan ställning som juridisk person som förefaller vara bestående, t.ex. ett moderbolags utvidgning, som har en ledning och är materiellt utrustat att föra affärsförhandlingar med tredje parter så att dessa, även om de vet att det vid behov kommer att finnas ett rättsligt samband med moderbolaget, vars huvudkontor ligger utomlands, inte behöver förhandla direkt med detta moderbolag utan kan göra affärer vid det driftställe som utgör utvidgningen.

d) *etablering*: rätten för gemenskapsbolag eller armeniska bolag enligt a) att påbörja förvärvsverksamhet genom att etablera dotterbolag och filialer i Republiken Armenien respektive gemenskapen.

e) *drift*: bedrivande av ekonomisk verksamhet.

f) *ekonomisk verksamhet*: verksamhet av industriell, handels- och yrkesmässig karaktär.

Vad gäller internationella sjötransporter, bland annat kombinerade transporter som omfattar en etapp till sjöss, skall bestämmelserna i detta kapitel och i kapitel III också tillämpas på medborgare i medlemsstater eller i Republiken Armenien som är etablerade utanför gemenskapen respektive Republiken Armenien och på rederier som är etablerade utanför gemenskapen eller Republiken Armenien och som kontrolleras av medborgare i en medlemsstat respektive Republiken Armenien, om deras fartyg är registrerade i den medlemsstaten eller Republiken Armenien i överensstämmelse med deras respektive lagstiftning.

Artikel 26

1. Utan hinder av andra bestämmelser i avtalet skall en part inte hindras från att vidta åtgärder av försiktighetsskäl, inbegripet för att skydda investerare, uppläggare, försäkringstagare eller personer vilkas egendom förvaltas av någon som tillhandahåller finansiella tjänster, eller för att säkerställa det finansiella systemets integritet och stabilitet. Om dessa åtgärder inte är förenliga med bestämmelserna i avtalet, får de inte användas som ett medel för att undvika en parts skyldigheter enligt avtalet.

2. Ingenting i detta avtal skall kunna tolkas så att det krävs att en part skall lämna ut information angående enskilda kunders affärer och konton eller någon konfidentiell eller affärsmässig information som innehas av offentliga organ.

3. I detta avtal avses med *finansiella tjänster* den verksamhet som beskrivs i bilaga III.

Artikel 27

Bestämmelserna i detta avtal får inte påverka respektive parts tillämpning av någon åtgärd som är nödvändig för att förhindra kringgående av dess åtgärder beträffande tredje lands tillgång till dess marknad genom bestämmelserna i detta avtal.

Artikel 28

1. Trots bestämmelserna i kapitel I i denna avdelning skall ett gemenskapsbolag eller ett armeniskt bolag som är etablerat inom Republiken Armeniens respektive gemenskapens territorium ha rätt att inom Republiken Armeniens respektive gemenskapens territorium anställa eller att i ett av sina dotterbolag eller filialer, i överensstämmelse med värdlandets lagstiftning, lå-

ta anställa arbetstagare som är medborgare i medlemsstaterna respektive Republiken Armenien under förutsättning att dessa arbetstagare är sådan nyckelpersonal som definieras i punkt 2 och att de uteslutande anställs av dessa bolag, dotterbolag eller filialer. Dessa anställdas uppehålls- och arbetstillstånd får endast omfatta tiden för en sådan anställning.

2. Som nyckelpersonal hos dessa bolag, nedan kallade ”organisationer”, betraktas *personal som förflyttas inom företaget* enligt definitionen i c) i följande kategorier, förutsatt att organisationen är en juridisk person och att personerna i fråga har varit anställda eller delägare i organisationen (dock inte som majoritetsaktieägare) minst ett år före en sådan förflyttning:

a) Personer i överordnad ställning i en organisation, som företrädesvis leder företagets administration och som huvudsakligen står under allmänt överinseende av och får instruktioner från styrelsen eller företagets aktieägare eller motsvarande, bland annat beträffande

- ledning av företaget eller en avdelning eller underavdelning av företaget,
- överinseende och kontroll av det arbete som utförs av annan tillsyns-, yrkes- eller ledningspersonal,
- behörighet att personligen anställa och avskeda eller föreslå anställning, avskedande eller andra personalåtgärder.

b) Personer som är anställda i en organisation och som har specialkunskaper som är av väsentlig betydelse för företagets service, forskningsutrustning, teknik eller administration. Vid bedömningen av sådana kunskaper kan, förutom kunskaper som är speciella för företaget, även beaktas en hög kvalifikationsnivå, som hänför sig till ett slags arbete eller yrke som kräver särskilda tekniska kunskaper, exempelvis tillhörighet till en yrkeskår vars godkännande krävs för att yrket skall få utövas.

c) Med *personal som förflyttas inom företaget* avses fysiska personer som arbetar inom en organisation inom en parts territorium och som förflyttas tillfälligt för att utöva förvärvsverksamhet inom den andra partens territorium. Den berörda organisationen måste ha sitt driftställe inom den ena partens territorium och förflyttningen måste ske till ett företag (dotterbolag, filial) inom den organisation som faktiskt bedriver liknande ekonomisk verksamhet inom den andra partens territorium.

Artikel 29

1. Parterna skall göra sitt bästa för att undvika att vidta åtgärder som begränsar villkoren för etablering och drift av den andra partens bolag mer än vad som gällde vid tiden för detta avtals undertecknande.

2. Bestämmelserna i denna artikel skall inte påverka tillämpningen av bestämmelserna i artikel 37: de fall som omfattas av artikel 37 skall uteslutande regleras av bestämmelserna i den artikeln och inte av några andra.

3. Republiken Armeniens regering skall, i en anda av partnerskap och samarbete och mot bakgrund av bestämmelserna i artikel 43, underrätta gemenskapen om sin avsikt att lägga fram ny lagstiftning eller anta nya förordningar som skulle kunna begränsa villkoren för etablering eller drift av gemenskapsbolags dotterbolag eller filialer i Republiken Armenien mer än vad som gällde vid tiden för detta avtals undertecknande. Gemenskapen kan begära att Republiken Armenien skall översända förslag till sådana lagar eller förordningar och inleda samråd om dessa förslag.

4. Om ny lagstiftning eller nya förordningar som införs i Republiken Ar-

menien skulle begränsa villkoren för driften av gemenskapsbolags dotterbolag och filialer, som är etablerade i Republiken Armenien, mer än vad som gällde vid tiden för detta avtals undertecknande, skall sådana lagar eller förordningar inte tillämpas under tre år efter ikraftträdandet av rättsakten i fråga på de dotterbolag och filialer som redan var etablerade i Republiken Armenien vid tiden för ikraftträdandet av ifrågakvarande rättsakt.

KAPITEL III

GRÄNSÖVERSKRIDANDE TILLHANDAHÅLLANDE AV TJÄNSTER MELLAN GEMENSKAPEN OCH REPUBLIKEN ARMENIEN

Artikel 30

1. Parterna åtar sig att i enlighet med bestämmelserna i detta kapitel vidta de åtgärder som är nödvändiga för att i efterhand tilltagande omfattning tillåta leveranser av tjänster från gemenskapsbolag eller armeniska bolag, som är etablerade i en annan part än den där den person för vilken tjänsterna är avsedda finns, med hänsyn till utvecklingen av parternas tjänstesektorer.

2. Samarbetsrådet skall utfärda rekommendationer för genomförande av punkt 1.

Artikel 31

Parterna skall samarbeta i syfte att utveckla en marknadsinriktad tjänstesektor i Republiken Armenien.

Artikel 32

1. Parterna åtar sig att effektivt tillämpa principen om obegränsat tillträde till den internationella sjöfartsmarknaden och sjötrafiken på kommersiella grunder.

a) Ovan nämnda bestämmelse skall inte påverka de rättigheter och skyldigheter som härrör från Förenta nationernas konvention om en uppförandekodex för linjekonferenser och som gäller för någon av parterna i detta avtal. Linjer som inte är medlemmar i en linjekonferens har rätt att bedriva verksamhet i konkurrens med en konferens, om de iakttar principen om sund konkurrens på affärsmässiga grunder.

b) Parterna bekräftar att fri konkurrens för dem är ett väsentligt inslag i handeln med torra och flytande bulkvaror.

2. Vid tillämpningen av principerna i punkt 1 skall parterna

a) från och med detta avtals ikraftträdande inte tillämpa några lastdelningsbestämmelser i bilaterala avtal mellan någon av gemenskapens medlemsstater och före detta Sovjetunionen,

b) inte införa klausuler om lastdelning i framtida bilaterala avtal med tredje land annat än under exceptionella omständigheter, då linjerederier från den ena eller andra parten i detta avtal annars inte skulle få tillfälle att effektivt bedriva handel till och från det berörda tredje landet,

c) förbjuda lastdelningsarrangemang i framtida bilaterala avtal om torra och flytande bulkvaror,

d) vid detta avtals ikraftträdande avskaffa alla unilaterala åtgärder liksom administrativa, tekniska och andra hinder, som skulle kunna innebära begränsningar för eller ha en diskriminerande verkan på det fria tillhandahållandet av tjänster inom internationell sjöfart.

3. Vardera parten skall bland annat ge fartyg som kontrolleras av den andra partens medborgare eller bolag en behandling som inte är mindre gynnsam än den som ges partens egna fartyg vad beträffar tillträde till hamnar som är öppna för internationell handel, användning av infrastruktur och hamnarnas stödjande sjöfartsfunktioner liksom därmed sammanhängande avgifter, tullfaciliteter och tilldelning av kajplatser och faciliteter för lastning och lossning.

4. Gemenskapsmedborgare och gemenskapsbolag som tillhandahåller internationella sjötransporttjänster skall fritt kunna erbjuda internationella sjö-/flodtjänster på Republiken Armeniens inre vattenvägar och vice versa.

Artikel 33

I syfte att säkerställa en samordnad utveckling av transport mellan parterna, vilken är avpassad för deras kommersiella behov får de, efter detta avtals ikraftträdande, förhandla fram särskilda avtal om villkoren för tillgång till varandras marknader och om tillhandahållande av tjänster för transport på väg, järnväg och inre vattenvägar, och vid behov för lufttransport.

KAPITEL IV

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 34

1. Bestämmelserna i denna avdelning skall tillämpas om inte annat följer av begränsningar som motiveras med hänsyn till allmän ordning, allmän säkerhet eller folkhälsa.

2. De skall inte tillämpas på verksamhet som har samband med utövandet av offentlig myndighet inom någon av parternas territorier, ens om sambandet är tillfälligt.

Artikel 35

Vid tillämpningen av bestämmelserna i denna avdelning skall inget i detta avtal hindra parterna från att tillämpa sina lagar och andra författningar om fysiska personers inresa och vistelse, arbete, arbetsvillkor och etablering samt om tillhandahållande av tjänster, förutsatt att parterna inte tillämpar dessa lagar och andra författningar på ett sätt som omintetgör eller försämrar de förmåner som tillkommer någon av parterna enligt villkoren i någon särbestämmelse i detta avtal. Ovan nämnda bestämmelse skall inte påverka tillämpningen av artikel 34.

Artikel 36

Bolag som kontrolleras och uteslutande ägs av armeniska företag och gemenskapsbolag gemensamt skall också omfattas av bestämmelserna i kapitlen II, III och IV.

Artikel 37

Behandling som av den ena parten beviljas den andra enligt detta avtal får, från och med en månad före ikraftträdandedagen för Allmänna tjänstehandelsavtalets (GATS) tillämpliga förpliktelser, i fråga om sektorer eller åtgärder som omfattas av GATS, inte i något fall vara gynnsammare än den behandling som beviljas av den förstnämnda parten enligt GATS-bestämmelserna i fråga om någon tjänstesektor, delsektor och metod för tillhandahållande.

Artikel 38

Vid tillämpning av kapitlen II, III och IV skall ingen hänsyn tas till den behandling som ges av gemenskapen, dess medlemsstater eller Republiken Armenien i enlighet med åtaganden som gjorts genom avtal om ekonomisk integrering i enlighet med principerna i artikel V i GATS.

Artikel 39

1. Behandling som mest gynnad nation som beviljas i enlighet med bestämmelserna i denna avdelning skall inte tillämpas på skattemässiga förmåner som parterna medger eller kommer att medge i framtiden på grundval av avtal för att undvika dubbelbeskattning eller andra skattearrangemang.

2. Inget i denna avdelning får tolkas så, att det hindrar parterna från att anta eller sätta i kraft åtgärder som syftar till att förhindra att skatt undviks eller kringgås i enlighet med skattebestämmelserna i avtal om undvikande av dubbelbeskattning och med andra skattearrangemang eller inhemsk skattelagstiftning.

3. Inget i denna avdelning får tolkas så att det hindrar medlemsstaterna eller Republiken Armenien, att vid tillämpningen av relevanta bestämmelser i sin skattelagstiftning göra skillnad mellan skattebetalare som inte befinner sig i likadana situationer, särskilt inte vad gäller hemvist.

Artikel 40

Utan att detta påverkar tillämpningen av artikel 28 får ingen bestämmelse i kapitlen II, III och IV i detta avtal tolkas så att

- medborgare i medlemsstaterna eller i Republiken Armenien ges rätt att passera in i eller vistas inom Republiken Armeniens respektive gemenskapens territorium i någon som helst egenskap, särskilt inte i egenskap av aktieägare eller delägare i bolag eller chef för eller anställd i ett bolag eller leverantör eller mottagare av tjänster,
- filialer eller dotterbolag inom gemenskapen till armeniska bolag har rätt att anställa eller som anställda ha armeniska medborgare inom gemenskapens territorium,
- armeniska filialer eller dotterbolag till gemenskapsbolag har rätt att inom Republiken Armeniens territorium anställa eller som anställda ha medborgare i medlemsstaterna,
- armeniska bolag eller filialer eller dotterbolag inom gemenskapen till armeniska bolag har rätt att tillhandahålla armeniska medborgare att agera för och under tillsyn av andra personer genom tillfälliga anställningskontrakt,
- gemenskapsbolag eller armeniska filialer eller dotterbolag till gemenskapsbolag har rätt att tillhandahålla arbetstagare som är medborgare i medlemsstaterna genom tillfälliga anställningskontrakt.

KAPITEL V

LÖPANDE BETALNINGAR OCH KAPITAL

Artikel 41

1. Parterna åtar sig att i fritt konvertibel valuta tillåta alla löpande betalningar, som ingår i bytesbalansen, mellan personer bosatta i gemenskapen och i Republiken Armenien i samband med varurörelser och rörlighet för tjänster eller personer i enlighet med bestämmelserna i detta avtal.

2. Från och med ikraftträdandet av detta avtal skall, i fråga om transaktioner som ingår i betalningsbalansens kapitalräkning, fri rörlighet för kapital säkerställas avseende direkta investeringar i bolag som bildats i enlighet med värdlandets lagstiftning och investeringar som gjorts i enlighet med bestämmelserna i kapitel II samt dessa investeringars omvandling till likvida medel eller återföring till hemlandet av investeringarna och av eventuell vinst därav.

3. Utan att det påverkar punkterna 2 eller 5, skall från och med ikraftträdandet av detta avtal inga nya restriktioner införas för valutaväxling för kapitalrörelser och löpande betalningar i samband därmed mellan personer bosatta i gemenskapen och Republiken Armenien, och befintliga arrangemang skall inte begränsas.

4. Parterna skall samråda i syfte att underlätta alla andra former av kapitalrörelser än dem som anges i punkt 2 ovan mellan gemenskapen och Republiken Armenien för att främja syftet i detta avtal.

5. Med hänvisning till bestämmelserna i denna artikel får Republiken Armenien, till dess armenisk valuta blivit helt konvertibel i enlighet med artikel VIII i Internationella valutafondens (IMF) stadga, under exceptionella omständigheter tillämpa restriktioner i samband med beviljande eller upptagande av korta och medellånga finansiella krediter, i den mån sådana restriktioner läggs på Republiken Armenien, då sådana krediter beviljas och sådana restriktioner tillåts i enlighet med Republiken Armeniens status enligt IMF. Republiken Armenien skall tillämpa dessa restriktioner på ett icke-diskriminerande sätt. De skall tillämpas så att de förorsakar minsta möjliga störning av detta avtal. Republiken Armenien skall genast informera samarbetsrådet om införandet av sådana åtgärder och om eventuella förändringar av dem.

6. Utan att det påverkar tillämpningen av punkterna 1 och 2, får gemenskapen respektive Republiken Armenien, om kapitalrörelser mellan gemenskapen och Republiken Armenien under exceptionella omständigheter orsakar eller hotar att orsaka allvarliga svårigheter för en fungerande valutakurspolitik eller penningpolitik i gemenskapen eller i Republiken Armenien, vidta skyddsåtgärder i fråga om kapitalrörelser mellan gemenskapen och Republiken Armenien under en period som inte överstiger sex månader, om sådana åtgärder är helt nödvändiga.

KAPITEL VI

SKYDD AV IMMATERIELL, INDUSTRIELL OCH KOMMERSIELL ÄGANDERÄTT

Artikel 42

1. Enligt bestämmelserna i denna artikel och i bilaga II skall Republiken Armenien fortsätta att förbättra skyddet för immateriell, industriell och kommersiell äganderätt för att vid utgången av det femte året efter det att detta avtal träder i kraft ha uppnått en skyddsnivå motsvarande den som finns i gemenskapen, inbegripet effektiva medel för att utöva dessa rättigheter.

2. Vid utgången av det femte året efter avtalets ikraftträdande skall Republiken Armenien ansluta sig till de multilaterala konventioner om immateriell, industriell och kommersiell äganderätt som anges i punkt 1 i bilaga II och som medlemsstaterna är anslutna till eller som faktiskt tillämpas av medlemsstaterna, enligt de tillämpliga bestämmelserna i dessa konventioner.

Avdelning V

Lagstiftningssamarbete

Artikel 43

1. Parterna konstaterar att en viktig förutsättning för att de ekonomiska banden mellan Republiken Armenien och gemenskapen skall kunna stärkas är, att Republiken Armeniens befintliga och framtida lagstiftning tillnärmas gemenskapens. Republiken Armenien skall sträva efter att säkerställa att dess lagstiftning i efterhand ökande omfattning görs förenlig med gemenskapens.

2. Tillnärmningen av lagstiftningen skall särskilt omfatta följande områden: tullagstiftning, bolagsrätt, banklagstiftning, bolagsredovisning och bolagsbeskattnings, immaterialrätt, skydd för arbetstagare på arbetsplatser, finansiella tjänster, konkurrensregler, offentlig upphandling, skydd av människors och djurs hälsa och liv, växtskydd, miljöskydd, konsumentskydd, indirekt beskattning, tekniska föreskrifter och standarder, lagstiftning om kärnenergi samt transport.

3. Gemenskapen skall ge Republiken Armenien tekniskt bistånd för att genomföra dessa åtgärder, som bland annat får omfatta

- utbyte av experter,
- tillhandahållande av information, särskilt om relevant lagstiftning, på ett tidigt stadium ,
- anordnande av seminarier,
- utbildningsverksamhet,
- stöd till översättning av gemenskapslagstiftning på relevanta områden.

4. Parterna är överens om att undersöka hur man skall tillämpa sina respektive konkurrensbestämmelser i samförstånd i fall där handeln mellan parterna påverkas.

Avdelning VI

Ekonomiskt samarbete

Artikel 44

1. Gemenskapen och Republiken Armenien skall etablera ett ekonomiskt samarbete i syfte att bidra till det ekonomiska reformarbetet och till återhämtning och hållbar utveckling i Republiken Armenien. Sådant samarbete skall stärka och utveckla befintliga ekonomiska band och gynna båda parter.

2. Parternas politik och andra åtgärder skall särskilt utformas för att åstadkomma ekonomiska och sociala reformer och omstrukturering av det ekonomiska systemet och handelssystemet i Republiken Armenien och skall vägledas av kraven på hållbar och harmonisk social utveckling; de skall också fullt ut införliva miljömässiga hänsyn.

3. För detta ändamål skall samarbetet särskilt koncentreras på ekonomisk och social utveckling, utveckling av mänskliga resurser, stöd till företag (inbegripet privatisering, främjande och skydd av investeringar, små och medelstora företag), gruvdrift och råvaror, vetenskap och teknologi, jordbruk och livsmedel, energi, transport, turism, telekommunikationer, finansiella tjänster, bekämpning av penningtvätt, handel, tull, statistiskt samarbete, information och kommunikationer, miljöskydd och regionalt samarbete.

4. Särskild uppmärksamhet skall ägnas åtgärder som kan gynna samarbetet

mellan de oberoende staterna i Transkaukasus och med andra grannstater, i syfte att stimulera harmonisk utveckling i regionen.

5. När det är lämpligt kan ekonomiskt samarbete och andra former av samarbete enligt detta avtal stödjas med tekniskt bistånd från gemenskapen med hänsyn till den relevanta rådsförordning, som är tillämplig på tekniskt bistånd i de oberoende staterna, de prioriteringar som överenskommits i det vägledande programmet om gemenskapens tekniska bistånd till Republiken Armenien och samordnings- och genomförandeförfaranden.

Artikel 45

Samarbete inom handel med varor och tjänster

Parterna skall samarbeta i syfte att säkerställa att Republiken Armeniens internationella handel sker i överensstämmelse med WTO:s bestämmelser.

Sådant samarbete skall inbegripa särskilda frågor som har direkt betydelse för att underlätta handeln, bland annat

- formulering av en politik för handel och handelsrelaterade frågor, inbegripet mekanismer för betalning och clearing,
- utarbetande av relevant lagstiftning,
- fortsatt bistånd för att förbereda Republiken Armeniens framtida anslutning till WTO.

Artikel 46

Industriellt samarbete

1. Samarbetet skall särskilt inriktas på att främja följande:

- Utveckling av affärsförbindelser mellan marknadsaktörer på båda sidor.
- Gemenskapens deltagande i Republiken Armeniens ansträngningar att omstrukturera sin industri och dra till sig påföljande investeringar.
- Förbättrad företagsledning.
- Utveckling av lämpliga handelsregler och lämplig handelspraxis.
- Miljöskydd.

2. Bestämmelserna i denna artikel skall inte påverka genomdrivande av gemenskapens konkurrensregler som är tillämpliga på företag.

Artikel 47

Främjande av och skydd för investeringar

1. Mot bakgrund av gemenskapens och Republiken Armeniens respektive behörighet och befogenhet skall samarbetet inriktas på att skapa ett gynnsamt klimat för privata investeringar, såväl inhemska som utländska, särskilt genom bättre villkor för skydd för investeringar, kapitalöverföring och utbyte av information om investeringsmöjligheter.

2. Syftet med detta samarbete skall särskilt vara:

- Att medlemsstaterna och Republiken Armenien sluter avtal för att främja och skydda investeringar, när så är lämpligt.
- Att medlemsstaterna och Republiken Armenien sluter avtal för att undvika dubbelbeskattning, när så är lämpligt.
- Att skapa gynnsamma förhållanden för att dra utländska investeringar till den armeniska ekonomin.
- Att stifta stabila och avpassade affärslagar och etablera motsvarande affärsförutsättningar och att utbyta information om lagar och andra författningar samt administrativa förfaranden inom investeringsområdet.

- Att utbyta information om investeringsmöjligheter genom bland annat branschmässor, utställningar, handelsveckor och andra evenemang.

Artikel 48

Offentlig upphandling

Parterna skall samarbeta för att utveckla förutsättningar för öppen och konkurrenskraftig offentlig upphandling av varor och tjänster, särskilt genom anbudsförfaranden.

Artikel 49

Samarbete om standard och bedömning av överensstämmelse

1. Samarbetet mellan parterna skall främja anpassning till internationellt överenskomna kriterier, principer och riktlinjer i fråga om kvalitet. De nödvändiga åtgärderna skall underlätta en utveckling mot ömsesidigt erkännande i fråga om bedömning av överensstämmelse såväl som förbättring av armenisk produktkvalitet.

2. I detta syfte skall parterna söka samarbete inom tekniska biståndsprojekt som skall

- främja lämpligt samarbete med organisationer och institutioner som specialiserat sig inom dessa områden,
- främja användningen av gemenskapens tekniska föreskrifter samt tillämpningen av europeiska standarder och förfaranden för bedömning av överensstämmelse,
- tillåta utbyte av erfarenheter och teknisk information på området för kvalitetsstyrning.

Artikel 50

Gruvdrift och råvaror

1. Parterna skall eftersträva ökad investering och handel inom gruvdrift och råvaror.

2. Samarbetet skall särskilt inriktas på följande områden:

- Utbyte av information om utvecklingsmöjligheterna för gruvdrift och inom icke- järnhaltiga metaller.
- Inrättande av en rättslig ram för samarbete.
- Handelsfrågor.
- Antagande och tillämpning av miljölagstiftning.
- Utbildning.
- Säkerhet inom gruvindustrin.

Artikel 51

Vetenskapligt och tekniskt samarbete

1. Parterna skall främja samarbete inom civil vetenskaplig forskning och teknisk utveckling (FTU) på grundval av principen om ömsesidig nytta och, med hänsyn till tillgängliga resurser, ge lämplig tillgång till sina respektive program, med beaktande av lämpliga nivåer av ett effektivt skydd av immateriell, industriell och kommersiell äganderätt.

2. Det vetenskapliga och tekniska samarbetet skall omfatta

- utbyte av vetenskaplig och teknisk information,
- gemensamma FTU-verksamheter,

– program för utbildning och rörlighet för vetenskapsmän, forskare och tekniker som är engagerade i FTU på båda sidor.

Om ett sådant samarbete sker genom verksamhet som inbegriper utbildning och/eller yrkesutbildning bör det genomföras i enlighet med bestämmelserna i artikel 52.

Parterna kan på grundval av ömsesidig överenskommelse samarbeta på andra sätt inom vetenskap och teknik.

Vid genomförandet av sådana samarbetsverksamheter skall särskild uppmärksamhet fästas vid omplacering av vetenskapsmän, ingenjörer, forskare och tekniker som deltar eller har deltagit i forskning om och/eller tillverkning av massförstörelsevapen.

3. Det samarbete som omfattas av denna artikel skall genomföras enligt särskilda arrangemang, som skall förhandlas och beslutas i enlighet med sådana förfaranden som vardera parten antar och som bland annat skall fastställa lämpliga bestämmelser om immateriell, industriell och kommersiell äganderätt.

Artikel 52

Utbildning och yrkesutbildning

1. Parterna skall samarbeta i syfte att höja den allmänna utbildningsnivån och yrkeskompetensen i Republiken Armenien både inom offentlig och privat sektor.

2. Samarbetet skall särskilt inriktas på följande områden:

- Modernisering av de högre utbildnings- och yrkesutbildningssystemen i Republiken Armenien, inbegripet system för betygsättning inom högre utbildningsinstitutioner och examensbevis för högre utbildning.
- Utbildning av chefer inom offentlig och privat sektor och tjänstemän inom prioriterade områden, som skall fastställas.
- Samarbete mellan utbildningsinstitutioner samt mellan utbildningsinstitutioner och företag.
- Rörlighet för forskare, studenter, administratörer, unga vetenskapsmän och forskare samt ungdomar.
- Främjande av undervisning i europeiska studier vid lämpliga institutioner.
- Undervisning i gemenskapsspråk.
- Högre studier för konferenstolkar.
- Journalistutbildning.
- Utbildning av handledare.

3. Den ena partens eventuella deltagande i den andra partens olika utbildningsprogram kan övervägas i enlighet med parternas respektive förfaranden, och i tillämpliga fall kan institutionella ramar och samarbetsprogram sedan fastställas, som bygger på Republiken Armeniens deltagande i gemenskapens TEMPUS-program.

Artikel 53

Jordbruket och den agroindustriella sektorn

Ändamålet med samarbetet inom detta område skall vara att fullfölja jordbruksreformen, att modernisera, privatisera och omstrukturera jordbruket, den agroindustriella sektorn och tjänstesektorn i Republiken Armenien, att utveckla hemmamarknaden och den utländska marknaden för armeniska pro-

dukter, under förhållanden som tryggar skyddet av miljön, och med hänsyn tagen till nödvändigheten att förbättra tillförlitligheten i livsmedelstillgången samt utvecklingen av agroindustrin, förädlingen och distributionen av jordbruksprodukter. Parterna skall också inrikta sig på den efter hand tilltagande tillnärmningen av armenisk standard till gemenskapens tekniska föreskrifter om industri- och jordbruksprodukter, inbegripet hygienkrav och växtskyddsnormer.

Artikel 54

Energi

1. Samarbetet skall ske enligt marknadsekonomiska principer och Europeiska energistadgan med energistadgefördraget och energistadgeprotokollet om energieffektivitet och därtill hörande miljöaspekter i åtanke, mot bakgrund av en efter hand tilltagande integrering av energimarknaderna i Europa.

2. Samarbetet skall bland annat omfatta följande:

- Formulering och utveckling av en energipolitik.
- Förbättring av förvaltning och reglering av energisektorn på marknadsekonomisk grundval.
- En ekonomiskt och miljömässigt sund förbättring av energiförsörjningen, inbegripet säkerhet vid energiförsörjning.
- Främjande av energibesparingar och energieffektivitet samt genomförande av energistadgeprotokollet om energieffektivitet och därtill hörande miljöaspekter.
- Modernisering av energiinfrastrukturen.
- Förbättring av energiteknik vid försörjning och användning av all slags energi.
- Förvaltnings- och teknikutbildning inom energisektorn.
- Transport och transitering av energimaterial och energiprodukter.
- Införande av en rad institutionella, rättsliga, skattemässiga och andra villkor som är nödvändiga för att främja ökad handel med ökade investeringar i energi.
- Utveckling av vattenkraft och andra förnybara energikällor.

3. Parterna skall utbyta relevant information avseende investeringsprojekt inom energisektorn, särskilt beträffande byggnad och renovering av olje- och gasrörsledningar eller andra transportmedel för energiprodukter. De skall samarbeta i syfte att så effektivt som möjligt tillämpa bestämmelserna i avdelning IV och i artikel 47 med avseende på investeringar inom energisektorn.

Artikel 55

Miljö

1. Med Europeiska energistadgan och Luzernkonferensens deklaration av år 1993 i åtanke och med hänsyn till energistadgefördraget, särskilt artikel 19 i detta, och energistadgeprotokollet om energieffektivitet och därtill hörande miljöaspekter, skall parterna utveckla och stärka samarbetet inom miljö och folkhälsa.

2. Samarbetet skall syfta till att bekämpa försämring av miljön, och skall särskilt inriktas på:

- Effektiv övervakning av föroreningsnivåer och bedömning av miljön; system för information om miljötillståndet.

- Bekämpning av lokala, regionala och gränsöverskridande föroreningar av luft och vatten.
 - Ekologisk återuppbyggnad.
 - En hållbar, effektiv och miljömässig produktion och energianvändning.
 - Säkra industrianläggningar.
 - Klassificering och säker hantering av kemikalier.
 - Vattenkvalitet.
 - Avfallsbegränsning, återvinning och säkert bortskaffande, genomförande av Baselkonventionen.
 - Miljöpåverkan av jordbruket, jorderosion och kemiska föroreningar.
 - Skydd av skogar.
 - Bevarande av biologisk mångfald, skyddade områden och en hållbar användning och förvaltning av biologiska resurser.
 - Fysisk planering, inbegripet byggnads- och tätortsplanering.
 - Användning av ekonomiska och skattemässiga styrmedel.
 - Globala klimatförändringar.
 - Utbildning och medvetenhet om miljön.
 - Tekniskt bistånd för att återställa områden som påverkats av radioaktivitet och ta itu med därtill knutna hälsoproblem och sociala problem.
 - Genomförande av Esbokonventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang.
3. Samarbetet skall ske särskilt genom
- planering för katastrofer och andra nödsituationer,
 - utbyte av information och experter, inbegripet information som avser och experter som är verksamma på området för överföring av ren teknik och säker och miljömässigt riktig användning av bioteknik,
 - gemensam forskningsverksamhet,
 - förbättring av lagstiftningen för att närma sig gemenskapens normer,
 - miljöutbildning och institutionell förstärkning,
 - samarbete på regional nivå, inbegripet samarbete inom ramen för Europeiska miljöbyrån, och på internationell nivå,
 - utveckling av strategier, särskilt med avseende på globala frågor och klimatfrågor och även i syfte att uppnå en hållbar utveckling,
 - miljökonsekvensundersökningar.

Artikel 56

Transport

Parterna skall utveckla och stärka sitt samarbete på transportområdet.

Detta samarbete skall bland annat inriktas på att omstrukturera och modernisera transportsystemen och transportnäten i Republiken Armenien samt utveckla och, när så är lämpligt, säkerställa att transportsystemen är kompatibla i syfte att uppnå ett mer omfattande transportsystem. Avseende skall särskilt fästas vid funktionen hos traditionella trafikförbindelser mellan oberoende stater i Transkaukasusregionen och med andra grannstater.

Detta samarbete skall bland annat omfatta:

- Modernisering av förvaltning och drift av vägtransporter, järnvägar, hamnar och flygplatser.
- Modernisering och utveckling av infrastrukturen i fråga om järnvägar, vattenvägar, vägar, hamnar, flygplatser och luftfart, inbegripet modernise-

ring av huvudleder av allmänt intresse och de transeuropeiska förbindelserna för dessa transportsätt, särskilt de som har samband med TRACECA-projektet.

- Främjande och utveckling av kombinerade transporter.
- Främjande av gemensamma forsknings- och utvecklingsprogram.
- Förberedelse av rättsliga och institutionella ramar för policyutveckling och genomförande av program, inbegripet privatisering av transportsektorn.

Artikel 57

Posttjänster och telekommunikation

Parterna skall inom sin respektive behörighet och befogenhet utvidga och stärka samarbetet inom följande områden:

- Utarbetande av en politik och riktlinjer för att utveckla telekommunikationssektorn och posttjänster.
- Utveckling av principer för en taxepolitik och marknadsföring av post- och telekommunikationstjänster.
- Överföring av teknik och know-how, inbegripet europeiska standarder och certifieringssystem.
- Stimulans av utveckling av projekt för post- och telekommunikationstjänster samt av investeringar i dessa.
- Höjning av effektiviteten och kvaliteten i tillhandahållandet av post- och telekommunikationstjänster, bland annat genom liberalisering av verksamhet inom underordnade sektorer.
- Avancerad tillämpning av telekommunikation, särskilt inom området elektroniska betalningsöverföringar.
- Förvaltning av telenät och ”optimering” av dessa.
- Tillhandahållande av ett lämpligt regelverk för post- och telekommunikationstjänster och för användning av radiofrekvensområden.
- Utbildning inom post- och telekommunikationstjänster för verksamhet på marknadsmässiga villkor.

Artikel 58

Finansiella tjänster

Syftet med samarbetet skall särskilt vara att underlätta för Republiken Armenien att delta i allmänt godkända system för ömsesidiga betalningar. Det tekniska biståndet skall inriktas på

- utveckling av banktjänster och finansiella tjänster, utveckling av en gemensam marknad för kreditresurser, Republiken Armeniens deltagande i ett allmänt godkänt system för ömsesidiga betalningar,
- utveckling av ett skattesystem med institutioner i Republiken Armenien, utbyte av erfarenheter och personalutbildning,
- utveckling av försäkringstjänster bland annat för att skapa en förmånlig ram för gemenskapsbolags deltagande i etablering av samriskföretag inom försäkringssektorn i Republiken Armenien samt utveckling av exportkreditförsäkring.

Detta samarbete skall särskilt bidra till att gynna utvecklingen av förbindelserna mellan Republiken Armenien och medlemsstaterna inom sektorn för finansiella tjänster.

Artikel 59

Regional utveckling

1. Parterna skall stärka samarbetet inom regional utveckling och fysisk planering.

2. Parterna skall för detta ändamål främja informationsutbyte mellan myndigheter på nationell, regional och lokal nivå om regionalpolitik och fysisk planering och om metoder för att utforma regionalpolitik, med särskild tonvikt på utveckling av missgynnade områden.

De skall även uppmuntra direkta kontakter mellan respektive regioner och offentliga organisationer som ansvarar för regional utvecklingsplanering, bland annat i syfte att utbyta metoder och tillvägagångssätt som främjar regional utveckling.

Artikel 60

Samarbete rörande sociala frågor

1. Vad beträffar hälsa och säkerhet skall parterna utveckla samarbete i syfte att förbättra skyddsnivån för arbetstagares hälsa och säkerhet.

Samarbetet skall särskilt omfatta

- utbildning i hälso- och säkerhetsfrågor med särskild tonvikt på högriskverksamhet,
- utveckling och främjande av förebyggande åtgärder för att bekämpa arbetsrelaterade sjukdomar och andra arbetsskador,
- förebyggande av allvarliga olyckshändelser samt hantering av giftiga kemikalier,
- forskning för att utveckla kunskapsbasen om arbetsmiljön och arbetstagares hälsa och säkerhet.

2. I fråga om sysselsättning skall samarbetet särskilt omfatta tekniskt bistånd till

- optimering av arbetsmarknaden,
- modernisering av arbetsförmedling och yrkesvägledning,
- planering och ledning av omstruktureringsprogrammen,
- främjande av utveckling av lokal sysselsättning,
- informationsutbyte om program för flexibel anställning, inbegripet program som stimulerar och främjar eget företagande.

3. Parterna skall ägna särskild uppmärksamhet åt samarbete på socialskyddsområdet, vilket bland annat skall omfatta samarbete vid planeringen och genomförandet av sociala skyddsreformer i Republiken Armenien.

Dessa reformer skall syfta till att i Republiken Armenien utveckla metoder för socialt skydd som lämpar sig för marknadsekonomi och skall omfatta alla slags socialt skydd.

Artikel 61

Turism

Parterna skall öka och utveckla samarbetet, särskilt inom följande områden:

- Att underlätta för turistnäringen.
- Att öka informationsutbytet.
- Överföring av know-how.
- Undersökning av möjligheter till gemensamma insatser.

- Samarbete mellan officiella turistorgan.
- Utbildning för utveckling av turism.

Artikel 62

Små och medelstora företag

1. Parterna skall inrikta sig på att utveckla och stärka små och medelstora företag och sammanslutningar av sådana företag och främja samarbete mellan sådana företag i gemenskapen och Republiken Armenien.

2. Samarbetet skall omfatta tekniskt bistånd särskilt inom följande områden:

- Utveckling av en rättslig ram för små och medelstora företag.
- Utveckling av en avpassad infrastruktur (en byrå för att stödja små och medelstora företag, kommunikationer, bistånd för att skapa en fond för små och medelstora företag).
- Utveckling av teknikcentra.

Artikel 63

Information och kommunikation

Parterna skall stödja utveckling av moderna metoder för informationsbehandling, inbegripet media, och stimulera ett effektivt ömsesidigt informationsutbyte. Program som inriktas på grundläggande information om gemenskapen och Republiken Armenien till allmänheten skall prioriteras, inbegripet, när det är möjligt, tillgång till databaser, med fullständig hänsyn tagen till immateriell äganderätt.

Artikel 64

Konsumentskydd

Parterna skall inleda ett nära samarbete, som syftar till att uppnå överensstämmelse mellan deras respektive system för konsumentskydd. Detta samarbete kan omfatta informationsutbyte om lagstiftningsarbete och institutionella reformer, upprättande av bestående system för ömsesidig information om farliga produkter, förbättring av information till konsumenter, särskilt om priser, produkttegenskaper och erbjudna tjänster, utveckling av utbyte mellan företrädare för konsumentintressen, ökning av överensstämmelsen mellan parternas respektive konsumentskyddspolitik samt anordnande av seminarier och utbildningsperioder.

Artikel 65

Tull

1. Syftet med samarbetet skall vara att garantera att alla de bestämmelser följs som är planerade att antas i fråga om handel och god handelssed för att uppnå en tillnärmning av Republiken Armeniens tullsystem med gemenskapens.

2. Samarbetet skall särskilt omfatta följande:

- Informationsutbyte.
- Förbättrade arbetsmetoder.
- Införande av Kombinerade nomenklaturen och det administrativa enhetsdokumentet.
- Samtrafikförmåga mellan transiteringssystemen i gemenskapen och Republiken Armenien.

SÖ 1998: 65

- Förenkling av inspektioner och formaliteter vid varutransport.
- Stöd för att införa moderna tullinformationssystem.
- Anordnande av seminarier och utbildningstillfällen.

Tekniskt bistånd skall lämnas vid behov.

3. Utan att det påverkar det ytterligare samarbetet enligt detta avtal, särskilt enligt artiklarna 69 och 71, skall ömsesidigt bistånd mellan parternas förvaltningsmyndigheter lämnas i tullfrågor i enlighet med bestämmelserna i det protokoll som är fogat till detta avtal.

Artikel 66

Statistiksamarbete

Samarbetet skall inriktas på att utveckla effektiva statistiksystem för att tillhandahålla pålitlig statistik, som krävs för att stödja och övervaka den ekonomiska reformprocessen, och bidra till utvecklingen av privat företagsamhet i Republiken Armenien.

Parterna skall särskilt samarbeta inom följande områden:

- Anpassning av Republiken Armeniens statistiksystem till internationella metoder och standarder samt till internationell klassificering.
- Utbyte av statistiska uppgifter.
- Tillhandahållande av nödvändiga statistiska makro- och mikroekonomiska uppgifter för att genomföra och förvalta ekonomiska reformer.

Gemenskapen skall bidra till detta genom att lämna tekniskt bistånd till Republiken Armenien.

Artikel 67

Ekonomi

Parterna skall underlätta genomförande av ekonomiska reformer och samordning av ekonomiska riktlinjer genom samarbete för att förbättra förståelsen av de grundläggande principerna för respektive parts ekonomi liksom av modellen för och genomförandet av den ekonomiska politiken i marknadssektorer. För detta ändamål skall parterna utbyta information om makroekonomiska resultat och utsikter.

Gemenskapen skall lämna tekniskt bistånd för att

- bistå Republiken Armenien i det ekonomiska reformarbetet genom att tillhandahålla expertrådgivning och tekniskt bistånd,
- uppmuntra samarbete mellan ekonomer för att påskynda överföring av know-how för att utforma ekonomiska riktlinjer och ombesörja stor spridning av forskningsresultat med betydelse för dessa.

Avdelning VII

Samarbete om frågor som rör demokrati och mänskliga rättigheter

Artikel 68

Parterna skall samarbeta om alla frågor som har betydelse för att upprätta eller förstärka demokratiska institutioner, inbegripet dem som krävs för att stärka rättssäkerheten och skyddet för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna enligt den internationella rätten och OSSE-principerna.

Detta samarbete skall ske genom tekniska biståndsprogram som är avsedda att bland annat underlätta utarbetande av relevanta lagar och förordningar, genomförande av sådan lagstiftning, domstolarnas verksamhet, statens roll i rättskipningen samt valsystemets tillämpning. När så är lämpligt kan de inbegripa utbildning. Parterna skall uppmuntra kontakter och utbyte mellan sina nationella, regionala och rättsliga myndigheter, parlamentariker och icke-statliga organisationer.

Avdelning VIII

Samarbete för att förhindra olaglig verksamhet och förhindra och kontrollera illegal invandring

Artikel 69

Parterna skall inleda samarbete i syfte att förhindra olaglig verksamhet som till exempel:

- olaglig verksamhet på det ekonomiska området, inbegripet korruption,
- olagliga transaktioner med olika varor, inbegripet industriellt avfall,
- förfalskning.

Samarbetet på ovan nämnda områden skall grundas på ömsesidigt samråd och nära samverkan. Tekniskt och administrativt bistånd kan lämnas, bland annat på följande områden:

- Utarbetande av förslag till nationell lagstiftning för att förhindra olaglig verksamhet.
- Upprättande av informationscentra.
- Ökning av effektiviteten hos institutioner som arbetar med att förhindra olaglig verksamhet.
- Utbildning av personal och utveckling av infrastrukturer för forskning.
- Utarbetande av ömsesidigt godtagbara åtgärder för att förhindra olaglig verksamhet.

Artikel 70

Penningtvätt

1. Parterna är ense om att det är nödvändigt att göra ansträngningar och att samarbeta i syfte att förhindra att deras finansiella system utnyttjas till tvätt av intäkter från brottslig verksamhet i allmänhet och narkotikabrott i synnerhet.

2. Samarbetet på detta område skall omfatta administrativt och tekniskt bistånd i syfte att införa lämpliga normer mot penningtvätt vilka motsvarar dem som antagits av gemenskapen och internationella fora, inbegripet Finansiella aktionsgruppen (Financial Action Task Force, FATF).

Artikel 71

Narkotika

Inom ramen för sin respektive behörighet och befogenhet skall parterna samarbeta för att öka effektiviteten av politik och åtgärder för att bekämpa olaglig framställning, tillhandahållande av och handel med narkotika och psykotropa ämnen, inbegripet förhindrande av spridning av prekursorer, liksom åtgärder för att förhindra eller minska efterfrågan på droger. Samarbetet

inom detta område skall grundas på ömsesidigt samråd och nära samordning mellan parterna om mål och åtgärder inom olika narkotikarelaterade områden.

Artikel 72

Illegal invandring

1. Medlemsstaterna och Republiken Armenien är eniga om att samarbeta för att förhindra och kontrollera illegal invandring. I detta syfte

- samtycker Republiken Armenien till att återta varje armenisk medborgare som illegalt befinner sig på en medlemsstats territorium på begäran av den senare och utan ytterligare formaliteter,
- och varje medlemsstat samtycker till att återta varje sin medborgare, enligt gemenskapens definition, som illegalt befinner sig på Republiken Armeniens territorium på begäran av den senare och utan ytterligare formaliteter.

Medlemsstaterna och Republiken Armenien skall även förse sina medborgare med lämpliga identitetshandlingar för sådana ändamål.

2. Republiken Armenien samtycker till att på begäran från medlemsstater som så begär ingå bilaterala avtal som reglerar särskilda förpliktelser att återta, inbegripet en förpliktelse att återta andra länders medborgare samt statslösa personer, som har kommit till någon medlemsstats territorium från Republiken Armenien eller som har kommit till Republiken Armeniens territorium från någon sådan medlemsstat.

3. Samarbetsrådet skall undersöka vilka andra gemensamma insatser som kan göras för att förhindra och kontrollera illegal invandring.

Avdelning IX

Kulturellt samarbete

Artikel 73

Parterna åtar sig att främja, uppmuntra till och underlätta kulturellt samarbete. När det är lämpligt kan gemenskapens program för kulturellt samarbete eller program i en eller flera av medlemsstaterna omfattas av samarbetet, och ytterligare verksamhet av gemensamt intresse kan utvecklas.

Avdelning X

Finansiellt samarbete på området för tekniskt bistånd

Artikel 74

I syfte att uppnå målen i detta avtal och i enlighet med artiklarna 75, 76 och 77 skall Republiken Armenien åtnjuta tillfälligt finansiellt stöd från gemenskapen genom tekniskt bistånd i form av bidrag. Syftet med detta stöd skall vara att påskynda det ekonomiska omvandlingsarbetet i Republiken Armenien.

Artikel 75

Detta finansiella stöd skall omfattas av Tacis-programmet såsom föreskrivs i tillämplig gemenskapsförordning från rådet.

Artikel 76

Målen och områdena för gemenskapens finansiella stöd skall fastställas i ett vägledande program som skall avspegla vilka prioriteringar som parterna skall enas om med hänsyn till Republiken Armeniens behov, sektoriella absorptionsförmåga och framsteg med reformer. Parterna skall underrätta samarbetsrådet om detta.

Artikel 77

För att optimalt utnyttja tillgängliga resurser skall parterna säkerställa att gemenskapens bidrag i form av tekniskt bistånd lämnas i nära samordning med bidrag från andra källor, som till exempel medlemsstaterna, andra länder och internationella organisationer såsom Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken och Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling.

Avdelning XI

Institutionella och allmänna bestämmelser samt slutbestämmelser

Artikel 78

Ett samarbetsråd som skall övervaka genomförandet av detta avtal inrättas härmed. Det skall sammanträda på ministernivå en gång om året. Det skall granska alla större frågor som uppkommer inom ramen för detta avtal och alla andra bilaterala eller internationella frågor av ömsesidigt intresse i syfte att uppnå målen i detta avtal. Samarbetsrådet får också lämna lämpliga rekommendationer genom överenskommelse mellan de två parterna.

Artikel 79

1. Samarbetsrådet skall bestå av Europeiska unionens råds medlemmar och ledamöter av Europeiska gemenskapernas kommission, å ena sidan, och av ledamöter av Republiken Armeniens regering, å andra sidan.
2. Samarbetsrådet skall fastställa sin arbetsordning.
3. Ordförandeposten i samarbetsrådet skall växelvis innehas av en företrädare för gemenskapen och en företrädare för Republiken Armeniens regering.

Artikel 80

1. Samarbetsrådet skall då det utför sina uppgifter biträdas av en samarbetskommitté, som skall bestå av företrädare för Europeiska unionens råds medlemmar och för ledamöter av Europeiska gemenskapernas kommission, å ena sidan, och av företrädare för Republiken Armeniens regering, å andra sidan, normalt tjänstemän på hög nivå. Ordförandeposten i samarbetskommittén skall växelvis innehas av gemenskapen och Republiken Armeniens regering.

Samarbetsrådet skall i sin arbetsordning fastställa samarbetskommitténs uppgifter, som skall omfatta att förbereda samarbetsrådets möten, samt hur kommittén skall arbeta.

2. Samarbetsrådet får delegera hela eller delar av sin befogenhet till samarbetskommittén i syfte att säkerställa kontinuitet mellan samarbetsrådets möten.

SÖ 1998: 65

Artikel 81

Samarbetsrådet får besluta att inrätta andra kommittéer eller organ, som kan biträda rådet vid utförandet av dess uppgifter, och skall fastställa sammansättningen av dessa kommittéer eller organ, deras uppgifter och hur de skall arbeta.

Artikel 82

När en fråga som uppstår inom ramen för detta avtal undersöks i förhållande till en bestämmelse som hänvisar till en artikel i GATT/WTO, skall samarbetsrådet i största möjliga utsträckning ta hänsyn till den tolkning som medlemmarna i WTO vanligen ger artikeln i GATT/WTO.

Artikel 83

En parlamentarisk samarbetskommitté inrättas härmed. Den skall vara en mötesplats och ett forum för åsiktsutbyte mellan ledamöter av Republiken Armeniens nationalförsamling och av Europaparlamentet. Den skall sammanträda vid tillfällen som den själv bestämmer.

Artikel 84

1. Den parlamentariska samarbetskommittén skall bestå av ledamöter av Europaparlamentet, å ena sidan, och av ledamöter av Republiken Armeniens nationalförsamling, å andra sidan.

2. Den parlamentariska samarbetskommittén skall fastställa sin arbetsordning.

3. Den parlamentariska samarbetskommittén skall som ordförande växelvis ha en ledamot av Europaparlamentet respektive en ledamot av Republiken Armeniens nationalförsamling i enlighet med de bestämmelser som skall fastställas i dess arbetsordning.

Artikel 85

Den parlamentariska samarbetskommittén får begära relevant information från samarbetsrådet om genomförande av detta avtal, varvid samarbetsrådet skall tillhandahålla kommittén den begärda informationen.

Den parlamentariska samarbetskommittén skall underrättas om samarbetsrådets rekommendationer.

Den parlamentariska samarbetskommittén får lämna rekommendationer till samarbetsrådet.

Artikel 86

1. Vardera parten åtar sig att inom ramen för detta avtal säkerställa att den andra partens fysiska och juridiska personer utan diskriminering, jämfört med dess egna medborgare, har tillgång till parternas behöriga domstolar och administrativa organ för att kunna försvara sina rättigheter till person och egendom, inbegripet sådana rättigheter som rör immateriell, industriell och kommersiell äganderätt.

2. Inom ramen för sin respektive behörighet och befogenhet – skall parterna verka för, att sådana tvister som uppstår vid kommersiella transaktioner och samarbetstransaktioner mellan ekonomiska aktörer i gemenskapen och i Republiken Armenien avgörs genom skiljedom, – är parterna eniga om att när en tvist hänskjuts till skiljedomsförfarande, var-

- dera parten i tvisten får, om inte annat föreskrivs i bestämmelserna för den skiljedomstol som parterna valt, välja sin egen skiljedomare, oberoende av dennes nationalitet, och att den tredje skiljedomaren, som skall vara ordförande, eller den enda skiljedomaren får vara medborgare i ett tredje land,
- kommer parterna att rekommendera sina ekonomiska aktörer att i samförstånd välja vilken lag som skall tillämpas på deras avtal,
 - skall parterna uppmuntra till att det skiljedomsförfarande som utarbetats av Förenta nationernas kommission för internationell handelsrätt (Uncitral) används och att skiljedomsförfarandet äger rum i något forum i en stat som undertecknat Konventionen om erkännande och verkställighet av utländska skiljedomar, undertecknad i New York den 10 juni 1958.

Artikel 87

Inget i detta avtal får hindra en part från att vidta sådana åtgärder

a) som den anser nödvändiga för att förhindra utlämning av sådan information vars avslöjande den anser strida mot sina väsentliga säkerhetsintressen,

b) som har samband med tillverkning av eller handel med vapen, ammunition eller krigsmateriel, eller med sådan forskning, utveckling eller tillverkning som är oundgänglig för försvarsändamål, förutsatt att sådana åtgärder inte försämrar konkurrensvillkoren för produkter som inte är avsedda för speciellt militära ändamål,

c) som den anser nödvändiga för den egna säkerheten vid allvarliga inre störningar, som påverkar upprätthållande av lag och ordning, i händelse av krig eller allvarlig internationell spänning, som innebär krigsfara eller för att fullgöra de skyldigheter den har tagit på sig i syfte att bevara fred och internationell säkerhet, eller

d) som den anser nödvändiga för att kunna leva upp till sina internationella förpliktelser och åtaganden avseende kontroll av industrivaror och industriteknik med dubbla användningsområden.

Artikel 88

1. På de områden som omfattas av detta avtal och utan att det påverkar någon specialbestämmelse i detta, skall

– de förfaranden som tillämpas av Republiken Armenien i fråga om gemenskapen inte ge upphov till någon diskriminering mellan medlemsstater, deras medborgare, bolag eller firmor,

– de förfaranden som tillämpas av gemenskapen i fråga om Republiken Armenien inte ge upphov till diskriminering mellan medborgare i Republiken Armenien eller armeniska bolag eller firmor.

2. Bestämmelserna i punkt 1 skall inte påverka parternas rätt att tillämpa relevanta bestämmelser i sin skattelagstiftning på skattebetalare som inte befinner sig i identiska omständigheter vad gäller hemvist.

Artikel 89

1. Var och en av de två parterna får till samarbetsrådet hänskjuta eventuella tvister om tolkningen eller tillämpningen av detta avtal.

2. Samarbetsrådet får avgöra tvisten genom att utfärda rekommendationer.

3. Om det inte är möjligt att avgöra tvisten i enlighet med punkt 2, får endera parten underrätta den andra om att den utsett en förlikningsman, varefter

den andra parten måste utse en andra skiljedomare inom två månader. Vid tillämpningen av detta förfarande, skall gemenskapen och medlemsstaterna anses vara part i tvisten.

Samarbetsrådet skall utse en tredje förlikningsman.

Förlikningsmännens rekommendationer skall antas genom majoritetsbeslut. Sådana rekommendationer skall inte vara bindande för parterna.

4. Samarbetsrådet får fastställa förfaranderegler för tvistlösning.

Artikel 90

Parterna är överens om att på begäran av endera parten snarast via lämpliga kanaler samråda om eventuella frågor som rör tolkning eller tillämpning av detta avtal och andra relevanta aspekter på förhållandet mellan parterna.

Bestämmelserna i denna artikel får inte på något sätt påverka eller hindra tillämpningen av artiklarna 14, 89 och 95.

Artikel 91

Den behandling som enligt detta avtal ges Republiken Armenien skall inte i något fall vara förmånligare än den behandling som medlemsstaterna ger varandra.

Artikel 92

I detta avtal avses med *parter* Republiken Armenien, å ena sidan, och gemenskapen eller medlemsstaterna, eller gemenskapen och medlemsstaterna, i enlighet med deras respektive befogenheter, å andra sidan.

Artikel 93

I den utsträckning frågor som omfattas av detta avtal även omfattas av energistadgefördraget och protokollen till detta, skall det fördraget och de protokollen från ikraftträdandet tillämpas på sådana frågor men endast i den utsträckning sådan tillämpning föreskrivs där.

Artikel 94

Detta avtal sluts för en inledande period om tio år. Detta avtal skall automatiskt förnyas från år till år under förutsättning att ingendera parten ger den andra parten skriftlig underrättelse om uppsägning av detta avtal senast sex månader innan det upphör att gälla.

Artikel 95

1. Parterna skall vidta sådana allmänna eller särskilda åtgärder som är nödvändiga för att de skall kunna uppfylla sina åtaganden enligt detta avtal. De skall se till att de syften som fastställs i detta avtal uppnås.

2. Om någondera parten anser att den andra parten har underlåtit att uppfylla ett åtagande enligt detta avtal, får den vidta lämpliga åtgärder. Dessförinnan skall den, utom i särskilt brådskande fall, till samarbetsrådet överlämna all relevant information som behövs för en noggrann undersökning av situationen i syfte att finna en lösning som parterna kan godta.

Vid valet av dessa åtgärder skall sådana åtgärder prioriteras som minst rubbar detta avtals funktion. Dessa åtgärder skall genast anmälas till samarbetsrådet på den andra partens begäran.

Artikel 96

Bilagorna I, II, III och IV skall tillsammans med protokollet utgöra en integrerad del av detta avtal.

Artikel 97

Till dess att motsvarande rättigheter för individer och ekonomiska aktörer har uppnåtts i enlighet med detta avtal, får avtalet inte påverka rättigheter som tillförsäkras dem genom befintliga avtal som är bindande för en eller flera medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Armenien, å andra sidan, utom inom de områden som omfattas av gemenskapens behörighet och utan att det påverkar de skyldigheter för medlemsstaterna som följer av detta avtal inom områden som omfattas av deras behörighet.

Artikel 98

Detta avtal skall tillämpas, å ena sidan, inom de territorier där fördragen om upprättande av Europeiska gemenskapen, Europeiska kol- och stålgemenskapen och Europeiska atomenergigemenskapen tillämpas och på de villkor som fastställs i de fördragen, och å andra sidan, inom Republiken Armeniens territorium.

Artikel 99

Generalsekreteraren för Europeiska unionens råd skall vara depositarie för detta avtal.

Artikel 100

Detta avtal är upprättat i ett original på danska, engelska, finska, franska, grekiska, italienska, nederländska, portugisiska, spanska, svenska, tyska och armeniska språken, vilka samtliga texter är lika giltiga, och det skall deponeras hos generalsekreteraren för Europeiska unionens råd.

Artikel 101

Detta avtal skall godkännas av parterna i enlighet med deras respektive förfaranden.

Detta avtal träder i kraft den första dagen i den andra månaden som följer efter den dag då parterna anmäler till generalsekreteraren för Europeiska unionens råd att de förfaranden som avses i första stycket har avslutats.

Vid ikraftträdandet, och vad gäller relationerna mellan Republiken Armenien och gemenskapen, skall detta avtal ersätta avtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen, Europeiska atomenergigemenskapen och Socialistiska Rådsrepublikernas union om handel och ekonomiskt och kommersiellt samarbete som undertecknades i Bryssel den 18 december 1989.

Artikel 102

Om, i avvaktan på att de förfaranden som är nödvändiga för detta avtals ikraftträdande avslutas, bestämmelserna i vissa delar av detta avtal träder i kraft genom ett interimsavtal mellan gemenskapen och Republiken Armenien, är parterna överens om att uttrycket ”dagen för detta avtals ikraftträdande” skall avse den dag interimsavtalet träder i kraft.

FÖRTECKNING ÖVER BIFOGADE DOKUMENT

- Bilaga I Förmåner som Republiken Armenien beviljar de oberoende staterna i enlighet med artikel 9.3.
- Bilaga II Konventioner om immateriell, industriell och kommersiell äganderätt enligt artikel 42.
- Bilaga III Finansiella tjänster enligt artikel 26.3.
- Bilaga IV Gemenskapens förbehåll enligt artikel 23.2.
- Protokoll om ömsesidigt bistånd mellan administrativa myndigheter i tullfrågor.

BILAGA I

Förmåner som Republiken Armenien beviljar de oberoende staterna i enlighet med artikel 9.3
Alla oberoende stater:
Importavgifter tas inte ut.

BILAGA II

Konventioner om immateriell, industriell och kommersiell äganderätt enligt artikel 42

1. Artikel 42.2 avser följande multilaterala konventioner:
 - Bernkonventionen för skydd av litterära och konstnärliga verk (Paristexten, 1971).
 - Internationella konventionen om skydd för utövande konstnärer, framställare av fonogram samt radioföretag (Rom, 1961).
 - Protokollet till Madridöverenskommelsen om internationell registrering av varumärken (Madrid, 1989).
 - Niceöverenskommelsen om internationell klassificering av varor och tjänster vid registrering av varumärken (Genève, 1977, ändrad 1979).
 - Budapestkonventionen om deponering av mikroorganismer för patentändamål (1977, modifierad 1980).
 - Internationella konventionen om skydd av växtförädlingsprodukter (UPOV) (Genève-texten, 1991).
2. Samarbetsrådet får rekommendera att artikel 42.2 skall gälla för andra multilaterala konventioner. Om problem uppstår i fråga om immateriell, industriell och kommersiell äganderätt, vilka påverkar handelsvillkor, skall samråd omgående inledas på begäran av endera parten i syfte att uppnå ömsesidigt tillfredsställande lösningar.
3. Parterna bekräftar den betydelse de fäster vid de skyldigheter som följer av följande multilaterala konventioner:
 - Pariskonventionen om industriellt rättsskydd (Stockholmstexten, 1967, ändrad 1979).

– Madridöverenskommelsen om internationell registrering av varumärken (Stockholmstexten, 1967, ändrad 1979).

– Konventionen om patentsamarbete (Washington, 1970, ändrad 1979 och 1984).

4. Från och med ikraftträdandet av detta avtal skall Republiken Armenien vad avser erkännande och skydd av immateriell, industriell och kommersiell äganderätt ge gemenskapsföretag och gemenskapsmedborgare en behandling som inte är mindre gynnsam än den som Republiken Armenien ger tredje land enligt bilaterala avtal.

5. Bestämmelserna i punkt 4 skall inte gälla de förmåner som ges av Republiken Armenien till tredje land på faktisk ömsesidig grund och de förmåner som ges av Republiken Armenien till något annat land i före detta Sovjetunionen.

BILAGA III

Finansiella tjänster enligt artikel 26.3

Med finansiell tjänst avses varje tjänst av finansiell art som erbjuds av en leverantör av finansiella tjänster hos en part. Finansiella tjänster omfattar följande verksamhet:

A. Alla försäkringstjänster och försäkringsrelaterade tjänster.

1. Direktförsäkring (inbegripet koassurans).

i) liv

ii) icke-liv

2. Återförsäkring och retrocession.

3. Försäkringsförmedling, till exempel mäklare och agenturer.

4. Försäkringsstödtjänster, till exempel rådgivning, försäkringstekniska tjänster, riskbedömning och tjänster i samband med överenskommelse om krav.

B. Banktjänster och andra finansiella tjänster (utom försäkringar).

1. Mottagande av insättningar och andra återbetalbara medel från allmänheten.

2. Utlåning av allt slag, inklusive bland annat konsumentkredit, inteckningskredit, factoring och finansiering av kommersiella transaktioner.

3. Finansiell leasing.

4. Alla betalnings- och penningöverföringstjänster, inklusive kreditavgifter och betalkort, resecheckar och bankcheckar.

5. Garantier och förbindelser.

6. Handel med nedanstående, för egen eller för kunders räkning, på valutamarknaden och på OTC-marknaden eller på annat sätt:

a) penningmarknadsinstrument (checkar, räkningar, deponeringsbevis, etc.),

b) utländsk valuta,

c) derivade produkter, inbegripet men inte begränsat till terminsaffärer och optioner,

d) växelkurser och räntesatsinstrument, inbegripet swap-affärer, terminskurskontrakt, etc.,

e) överlåtbara värdepapper,

f) andra överlåtbara instrument och finansiella tillgångar, inbegripet guld- och silvertackor.

7. Deltagande i emission av alla slags värdepapper, inbegripet som garant och som ombud (både inom den statliga och den privata sektorn) och tillhandahållande av tjänster i samband med sådana emissioner.

8. Penningmäkleri.

9. Tillgångsförvaltning, t.ex. kontant- eller portföljförvaltning, alla former av kollektiv investeringsförvaltning, förvaltning av pensionsfonder, förvaltning av värdepapper och notariatstjänster.

10. Betalnings- och clearingtjänster för finansiella tillgångar, inbegripet värdepapper, deriverade produkter och andra överlåtbara instrument.

11. Rådgivande verksamhet och andra finansiella stödtjänster i samband med alla de verksamheter som anges i punkterna 1 till 10 ovan, inbegripet kreditupplysning och kreditanalys, undersökning och rådgivning avseende investeringar och portföljer, rådgivning om förvärv och om omstrukturering av bolag och om bolagsstrategi.

12. Tillhandahållande och överföring av finansiell information och behandling av finansiella data och tillhörande programvara av leverantörer av andra finansiella tjänster.

Följande verksamhet är undantagen från definitionen finansiella tjänster:

a) Verksamhet som utförs av centralbanker eller andra offentliga institutioner vid tillämpning av penning- och valutakurspolitik.

b) Verksamhet som utförs av centralbanker, regeringsorgan eller departement, eller offentliga institutioner, för regeringen eller med regeringens garanti, utom i de fall sådan verksamhet får utföras av leverantörer av finansiella tjänster i konkurrens med sådana offentliga enheter.

c) Verksamhet som utgör del av ett lagstadgat system med sociala trygghetsplaner eller allmänna pensionsplaner, utom i de fall sådana verksamheter får utföras av leverantörer av finansiella tjänster i konkurrens med offentliga organisationer eller privata institutioner.

BILAGA IV

*Gemenskapens förbehåll
enligt artikel 23.2*

Gruvdrift

I vissa medlemsstater kan koncession krävas för gruvdrift och mineralrättigheter för bolag som inte är gemenskapskontrollerade.

Fiske

Tillträde till och utnyttjande av biologiska resurser och fiskeområden i farvatten under gemenskapens medlemsstaters överhöghet eller jurisdiktion är begränsat till fiskefartyg som för en medlemsstats flagg och som är registrerade inom gemenskapens territorium, såvida inte annat föreskrivs.

Köp av fast egendom

I vissa medlemsstater är icke-gemenskapsbolags köp av fast egendom underkastade restriktioner.

Audiovisuella tjänster, inbegripet radio

Nationell behandling av produktion och distribution, inbegripet TV- och radiosändningar och andra former av överföring till allmänheten kan vara förbehållna AV-anläggningar som uppfyller vissa ursprungskriterier.

*Telekommunikationstjänster, inbegripet mobila tjänster och satellittjänster**Förbehållna tjänster*

I vissa medlemsstater är marknadstillträde för kompletterande tjänster och infrastruktur begränsat.

Tjänster i fri yrkesverksamhet

Tjänster som är förbehållna fysiska personer som är medborgare i medlemsstater. Under vissa förhållanden får sådana personer bilda bolag.

Jordbruk

I vissa medlemsstater är nationell behandling inte tillämplig på icke-gemenskapskontrollerade bolag som vill driva jordbruksföretag. Icke-gemenskapskontrollerade bolags förvärv av vingårdar kräver anmälan, eller, i förekommande fall, tillstånd.

Nyhetsbyråtjänster

I vissa medlemsstater finns begränsningar vad gäller utländskt deltagande i förlag och TV- och radiobolag.

PROTOKOLL OM ÖMSESIDIGT BISTÅND MELLAN ADMINISTRATIVA MYNDIGHETER I TULLFRÅGOR

Artikel 1

Definitioner

I detta protokoll avses med

a) *tullagstiftning*: varje lag eller författning som är tillämplig inom parternas territorium och som reglerar import, export, transitering av varor samt tullförfaranden i varje form, häri inbegripet åtgärder i form av förbud, restriktioner och kontroll,

b) *ansökande myndighet*: en behörig administrativ myndighet som utsetts för detta ändamål av en part och som gör en framställan om bistånd i tullfrågor,

c) *anmodad myndighet*: en behörig administrativ myndighet som utsetts för detta ändamål av en part och som mottar en framställan om bistånd i tullfrågor,

d) *personuppgifter*: alla uppgifter om en identifierad eller identifierbar person.

Artikel 2

Räckvidd

1. Parterna skall, på områden inom sin jurisdiktion, bistå varandra på det sätt och i enlighet med de villkor som fastställs i detta protokoll för att förebygga, upptäcka och utreda överträdelser av tullagstiftningen.

2. Bistånd i tullfrågor i enlighet med detta protokoll skall tillämpas gentemot varje administrativ myndighet hos parterna som är behörig att tillämpa detta protokoll. Det skall inte påverka bestämmelserna om ömsesidigt bistånd i brottsutredningar. Det skall heller inte utan rättsliga myndigheters tillstånd omfatta information, som erhållits på grundval av behörighet som utövas på dessa myndigheters begäran.

Artikel 3

Bistånd efter framställan

1. På framställan av den ansökande myndigheten skall den anmodade myndigheten överlämna all relevant information som kan göra det möjligt för denna att säkerställa att tullagstiftningen tillämpas på ett riktigt sätt, däri inbegripet information om konstaterade eller planerade handlingar som innebär eller kan innebära brott mot sådan lagstiftning.

2. På framställan av den ansökande myndigheten skall den anmodade myndigheten informera den förstnämnda huruvida varor som har exporterats från den ena partens territorium har importerats i vederbörlig ordning till den andra partens territorium och, när så är lämpligt, också ange vilket tullförfarande som tillämpats på varorna.

3. På framställan av den ansökande myndigheten skall den anmodade myndigheten inom ramen för sina lagar vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att övervakning sker av

a) fysiska eller juridiska personer, om det finns skälig grund att anta att de överträder eller har överträtt tullagstiftningen,

b) platser där varor finns lagrade på ett sätt som gör att det finns grund för misstanke att de är avsedda för verksamhet som innebär överträdelser av tulllagstiftningen,

c) varurörelser som enligt anmälan möjligen kan leda till överträdelser av tulllagstiftningen,

d) transportmedel, om det finns skälig grund att anta de har använts, används eller kan komma att användas vid verksamhet som innebär överträdelser av tulllagstiftningen.

Artikel 4

Bistånd på eget initiativ

Parterna skall utan föregående begäran bistå varandra i enlighet med sina lagar och författningar, om de anser det nödvändigt för en riktig tillämpning av tulllagstiftningen, särskilt när de får information som gäller

- verksamhet som strider mot eller förefaller strida mot sådan lagstiftning, och som kan vara av intresse för en annan part,
- nya medel eller metoder som används för att genomföra sådan verksamhet,
- varor som är kända för att vara föremål för brott mot tulllagstiftningen,
- fysiska eller juridiska personer, om vilka det finns skälig grund att anta att de överträder eller har överträtt tulllagstiftningen,
- transportmedel som det finns skälig grund att anta att de har använts, används eller kan komma att användas i verksamhet som innebär överträdelser av tulllagstiftningen.

Artikel 5

Överlämnande/meddelande

På framställan av den ansökande myndigheten skall den anmodade myndigheten i enlighet med sin lagstiftning vidta alla nödvändiga åtgärder för att till mottagare som är bosatta eller etablerade inom dess territorium

- överlämna alla handlingar,
- meddela alla beslut

som omfattas av detta protokoll. I sådana fall är artikel 6.3 tillämplig såvitt gäller själva framställan.

Artikel 6

Biståndsframställningens form och innehåll

1. Framställningar enligt detta protokoll skall göras skriftligen. De skall åtföljas av de handlingar som är nödvändiga för att begäran skall kunna villföras. I brådskande fall kan muntliga framställningar godtas, men de måste genast bekräftas skriftligen.

2. Framställningar i enlighet med punkt 1 i denna artikel skall innehålla följande information:

- a) Den ansökande myndighet som gör framställningen.
- b) Den begärda åtgärden.
- c) Föremålet för och skälet till framställningen.
- d) De lagar och andra författningar som berörs.
- e) Så exakta och fullständiga uppgifter som möjligt om de fysiska eller juridiska personer som är föremål för utredningen.

f) En kortfattad redogörelse för relevanta uppgifter i saken och för genomförda undersökningar, med undantag för fall som avses i artikel 5.

3. Framställningar skall lämnas på något av den anmodade myndighetens officiella språk eller på ett språk som denna kan godta.

4. Om en framställan inte uppfyller de formella kraven, får rättelse eller komplettering begäras; beslut om säkerhetsåtgärder får dock meddelas.

Artikel 7

Handläggning av framställningar

1. För att tillmötesgå en framställan om bistånd skall den anmodade myndigheten, inom ramen för sina befogenheter och tillgängliga resurser gå tillväga som om den handlade för egen räkning eller på begäran av andra myndigheter hos samma part, genom att lämna information som den redan innehar, eller genom att utföra eller låta utföra lämpliga undersökningar. Denna bestämmelse skall även gälla den administrativa avdelning till vilken framställningen har gjorts av denna myndighet, när den senare inte kan handla själv.

2. Framställningar om bistånd skall handläggas i enlighet med den anmodade partens lagar och andra författningar.

3. Vederbörligen bemyndigade tjänstemän hos en part får, med samtycke från den andra berörda parten och på de villkor som den senare ställt, från den anmodade myndigheten eller från någon annan myndighet, för vilken den anmodade myndigheten är ansvarig, erhålla den information om verksamhet, som utgör eller kan utgöra överträdelse av tullagstiftningen, som den ansökande myndigheten behöver för detta protokoll.

4. Tjänstemän hos en part får, med samtycke från den andra berörda parten, och på de villkor som den senare ställt, närvara vid undersökningar som genomförs inom den senares territorium.

Artikel 8

Former för informationsutbyte

1. Den anmodade myndigheten skall till den ansökande myndigheten meddela resultaten av undersökningarna genom handlingar, bestyrkta kopior av handlingar, rapporter och liknande.

2. De handlingar som avses i punkt 1 kan ersättas av datoriserad information framställd i valfri form för samma ändamål.

Artikel 9

Undantag från skyldigheten att lämna bistånd

1. Parterna får vägra att lämna bistånd enligt detta protokoll, om biståndet

- a) sannolikt skulle skada Republiken Armeniens suveränitet eller en medlemsstats suveränitet, vilken medlemsstat begärt bistånd enligt detta protokoll, eller

- b) sannolikt skulle skada allmän ordning eller andra väsentliga intressen, särskilt i de fall som hänvisas till i artikel 10.2, eller

- c) skulle gälla annan valuta- eller skattelagstiftning än tullagstiftning,

- d) skulle röja industri-, handels- eller yrkeshemligheter.

2. Om den ansökande myndigheten gör en framställan om bistånd som den själv inte skulle kunna tillhandahålla på begäran, skall den framhålla detta i

sin framställan. Det åligger då den anmodade myndigheten att avgöra hur framställningen skall behandlas.

3. Om bistånd vägras, skall den ansökande myndigheten utan dröjsmål underrättas om beslutet och om skälen för detta.

Artikel 10

Informationsutbyte och sekretess

1. Varje uppgift, oavsett form, som meddelas i enlighet med detta protokoll skall vara konfidentiell, beroende på de bestämmelser som gäller hos parterna. Uppgifterna skall omfattas av officiell sekretess och åtnjuta det skydd som gäller för likartade uppgifter enligt tillämplig lagstiftning hos den part som mottog dem och enligt motsvarande bestämmelser som gäller för gemenskapens institutioner.

2. Personuppgifter får utväxlas endast om den mottagande parten åtar sig att skydda sådana uppgifter på ett sätt som minst är likvärdigt med det sätt som i det aktuella fallet gäller hos den part som lämnar uppgifterna.

3. Uppgifter som mottas skall användas uteslutande för de ändamål som anges i detta protokoll. Om en av parterna begär att få använda sådana uppgifter i andra syften, skall den be om skriftligt förhandsmedgivande av den myndighet som tillhandahåller uppgifterna. Uppgifterna skall dessutom omfattas av eventuella restriktioner som fastställts av den myndigheten.

4. Punkt 3 får inte förhindra att uppgifter används i samband med rättsliga eller administrativa förfaranden som senare inleds till följd av underlåtenhet att följa tullagstiftningen. Den behöriga myndighet som lämnade uppgifterna skall underrättas om sådan användning.

5. Parterna får i sitt bevismaterial, sina rapporter, vittnesmål och i förhandlingar och förfaranden inför domstol som bevisning använda information som erhållits och handlingar som förebragts i enlighet med bestämmelserna i detta protokoll.

Artikel 11

Sakkunniga och vittnen

1. En tjänsteman vid en anmodad myndighet får bemyndigas att, inom ramen för sitt bemyndigande, inställa sig som sakkunnig eller vittne vid rättsliga eller administrativa förfaranden rörande ärenden som omfattas av detta protokoll inom en annan parts jurisdiktion; tjänstemannen får också företräda sådana föremål eller handlingar eller bestyrkta kopior av dessa, som kan behövas vid dessa förfaranden. Av begäran om inställelse skall klart framgå i vilket ärende och i vilken egenskap eller tjänsteställning tjänstemannen skall höras.

2. Den bemyndigade tjänstemannen skall åtnjuta det skydd som i gällande lagstiftning ges den ansökande myndighetens tjänstemän på dess territorium.

Artikel 12

Utgifter för bistånd

Parterna skall avstå från att kräva ersättning av varandra för kostnader som föranletts av tillämpningen av detta protokoll, utom, när så är skäligt, för ersättning till sakkunniga och vittnen samt till tolkar och översättare som inte är offentliganställda.

SÖ 1998: 65

Artikel 13

Tillämpning

1. Tillämpningen av detta protokoll skall anförtras de centrala tullmyndigheterna i Republiken Armenien, å ena sidan, och de behöriga avdelningarna inom Europeiska gemenskapernas kommission och, när så är lämpligt, tullmyndigheterna i medlemsstaterna, å andra sidan. De skall besluta om alla praktiska åtgärder och arrangemang som är nödvändiga för protokollets tillämpning, och därvid ta hänsyn till gällande bestämmelser om dataskydd. De kan föreslå behöriga organ att vidta de ändringar i detta protokoll som de anser bör göras.

2. Parterna skall rådgöra med varandra och därefter hålla varandra informerade om de närmare tillämpningsföreskrifter som antas i enlighet med bestämmelserna i detta protokoll.

Artikel 14

Komplementaritet

Utän att det påverkar artikel 10, skall inte något avtal om ömsesidigt bistånd, som ingåtts mellan en eller flera medlemsstater och Republiken Armenien, påverka gemenskapsbestämmelser som reglerar utbyte mellan Europeiska gemenskapernas kommissions behöriga avdelningar och medlemsstaternas tullmyndigheter av sådan information som erhållits i tullärenden som kan vara av intresse för gemenskapen.

SLUTAKT

De befullmäktigade ombuden för
 KONUNGARIKET BELGIEN,
 KONUNGARIKET DANMARK,
 FÖRBUNDSREPUBLIKEN TYSKLAND,
 HELLENSKA REPUBLIKEN,
 KONUNGARIKET SPANIEN,
 FRANSKA REPUBLIKEN,
 IRLAND,
 ITALIENSKA REPUBLIKEN,
 STORHERTIGDÖMET LUXEMBURG,
 KONUNGARIKET NEDERLÄNDERNA,
 REPUBLIKEN ÖSTERRIKE,
 PORTUGISISKA REPUBLIKEN,
 REPUBLIKEN FINLAND,
 KONUNGARIKET SVERIGE,
 FÖRENADE KONUNGARIKET STORBRIANNIEN OCH NORD-
 IRLAND,

avtalsslutande parter i Fördraget om upprättandet av EUROPEISKA GEMENSKAPEN, Fördraget om upprättandet av EUROPEISKA KOL- OCH STÅLGMEMENSKAPEN och Fördraget om upprättandet av EUROPEISKA ATOMENERGIGEMENSKAPEN,

nedan kallade "medlemsstaterna", och för

EUROPEISKA GEMENSKAPEN, EUROPEISKA KOL- OCH STÅLGMEMENSKAPEN och EUROPEISKA ATOMENERGIGEMENSKAPEN, nedan kallade "gemenskapen",

å ena sidan, och

de befullmäktigade ombuden för REPUBLIKEN ARMENIEN

å andra sidan,

har vid ett möte i Luxemburg den tjugoandra april nittonhundranittiosex för att underteckna avtalet om partnerskap och samarbete som upprättar ett partnerskap mellan Europeiska gemenskaperna och deras medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Armenien, å andra sidan, nedan kallat "avtalet", antagit följande texter:

Avtalet, inbegripet bilagor och följande protokoll:

Protokoll om ömsesidigt bistånd mellan administrativa myndigheter i tullfrågor

De befullmäktigade ombuden för medlemsstaterna och gemenskapen och de befullmäktigade ombuden för Republiken Armenien har antagit texterna till de gemensamma förklaringar som anges nedan och som bifogas denna slutakt:

Gemensam förklaring om artikel 4 i avtalet.

Gemensam förklaring om artikel 6 i avtalet.

Gemensam förklaring om artikel 15 i avtalet.

Gemensam förklaring om begreppet "kontroll" i artikel 25 b) och artikel 36.

Gemensam förklaring om artikel 35 i avtalet.

Gemensam förklaring om artikel 42 i avtalet.

Gemensam förklaring om artikel 95 i avtalet.

Vidare har de befullmäktigade ombuden för medlemsstaterna och gemenskapen och de befullmäktigade ombuden för Republiken Armenien beaktat följande skriftväxling som bifogas denna slutakt:

Skriftväxling mellan gemenskapen och Republiken Armenien om bolagstablering.

De befullmäktigade ombuden för medlemsstaterna och gemenskapen och de befullmäktigade ombuden för Republiken Armenien har också beaktat följande förklaring, som bifogas denna slutakt:

Förklaring från den franska regeringen

GEMENSAM FÖRKLARING OM ARTIKEL 4

Vid granskning som förutses i artikel 4 av ändrade förhållanden i Republiken Armenien, skall parterna diskutera viktiga förändringar som kan ha en betydande inverkan på Armeniens framtida utveckling. Detta skulle kunna omfatta Armeniens anslutning till WTO, Europarådet eller andra internationella organ eller anslutning till någon regional tullunion eller någon regional integreringsöverenskommelse.

GEMENSAM FÖRKLARING OM ARTIKEL 6

Om parterna enas om att förhållandena motiverar möten på högsta nivå, får sådana möten anordnas för särskilda ändamål.

GEMENSAM FÖRKLARING OM ARTIKEL 15

Till dess Republiken Armenien ansluter sig till WTO skall parterna samråda i samarbetskommittén om sin politik för importtullar, inbegripet ändringar i tullskyddet. Sådana samråd skall i synnerhet erbjudas innan tullskyddet förstärks.

GEMENSAM FÖRKLARING OM BEGREPPET "KONTROLL" I ARTIKEL 25 b) OCH ARTIKEL 36

1. Parterna bekräftar sin ömsesidiga förståelse för att frågan om kontroll skall bero av de faktiska omständigheterna i det särskilda fallet.

2. Ett bolag skall till exempel anses "kontrollerat" av ett annat bolag och därmed vara ett dotterbolag till ett sådant bolag om

- det andra bolaget direkt eller indirekt innehar en majoritet av rösterna, eller
- det andra bolaget har rätt att utse eller entlediga en majoritet av administrationen, företagsledningen eller övervakningsorganet och samtidigt är aktieägare eller delägare i dotterbolaget.

3. Båda parter anser att kriterierna i punkt 2 inte är uttömmande.

GEMENSAM FÖRKLARING OM ARTIKEL 35

Enbart det faktum att visum krävs för fysiska personer från vissa parter, men inte från andra, skall inte anses upphäva eller försämra förmåner enligt ett särskilt åtagande.

GEMENSAM FÖRKLARING OM ARTIKEL 42

Parterna är överens om att immateriell, industriell och kommersiell äganderätt i detta avtal särskilt skall anses omfatta upphovsrätt, inbegripet upphovsrätt till datorprogram, och närstående rättigheter, rättigheter rörande patent, mönsterskydd, geografiska beteckningar, inbegripet ursprungsbeteckningar, varumärken och tjänstemärken, kretsmönster samt skydd mot illojal konkurrens enligt artikel 10a i Pariskonventionen om industriellt rättsskydd samt skydd för hemlig know-how.

GEMENSAM FÖRKLARING OM ARTIKEL 95

1. Parterna är överens om att, för riktig tolkning och praktisk tillämpning, begreppet ”särskilt brådskande fall”, som ingår i artikel 95 i detta avtal, betyder en parts väsentliga brott mot detta avtal. Ett väsentligt brott mot detta avtal består av

a) en vägran att fullgöra avtalet som inte godtas enligt den internationella rättens allmänna regler,

eller

b) brott mot de i artikel 2 fastställda väsentliga beståndsdelarna i detta avtal.

2. Parterna är ense om att de ”lämpliga åtgärder” som avses i artikel 95 är åtgärder som vidtas i enlighet med internationell rätt. Om en part vidtar en åtgärd i ett särskilt brådskande fall enligt artikel 95, får den andra parten begagna sig av förfarandet för tvistlösning.

SKRIFTVÄXLING

MELLAN GEMENSKAPEN OCH REPUBLIKEN ARMENIEN OM BOLAGSETBLERING

A. Skrift från Republiken Armeniens regering

Jag hänvisar till det avtal om partnerskap och samarbete som paraferades den 15.XII.1995.

Som jag underströk vid förhandlingarna, ger Republiken Armenien de gemenskapsbolag som etablerar sig och bedriver verksamhet i Republiken Armenien en i vissa avseenden privilegierad behandling. Jag förklarade att detta återspeglar den armeniska politiken att med alla medel främja etableringen av gemenskapsbolag i Republiken Armenien.

Med detta i åtanke är det min uppfattning att Republiken Armenien, under perioden från dagen för paraferingen av detta avtal och ikraftträdandet av de relevanta artiklarna om bolagsetablering, inte skall vidta några åtgärder eller anta några bestämmelser som skulle medföra eller förvärra diskriminering av gemenskapsbolag i förhållande till armenska bolag eller bolag från något tredje land, jämfört med den situation som råder den dag då detta avtal paraferas.

Jag vore tacksam om Ni ville erkänna mottagandet av denna skrift.

Mottag försäkran om min utmärkta högaktning.

På Republiken Armeniens
regerings vägnar

B. Skrift från Europeiska gemenskapen

Tack för Er skrift av dagens datum, med följande lydelse:

”Jag hänvisar till det avtal om partnerskap och samarbete som paraferades den 15.XII.1995.

Som jag underströk vid förhandlingarna, ger Republiken Armenien de gemenskapsbolag som etablerar sig och bedriver verksamhet i Republiken Armenien en i vissa avseenden privilegierad behandling. Jag förklarade att detta återspeglar den armeniska politiken att med alla medel främja etableringen av gemenskapsbolag i Republiken Armenien.

Med detta i åtanke är det min uppfattning att Republiken Armenien, under perioden från dagen för paraferingen av detta avtal och ikraftträdandet av de relevanta artiklarna om bolagsetablering, inte skall vidta några åtgärder eller anta några bestämmelser som skulle medföra eller förvärra diskriminering av gemenskapsbolag i förhållande till armenska bolag eller bolag från något tredje land, jämfört med den situation som råder den dag då detta avtal paraferas.

Jag vore tacksam om Ni ville erkänna mottagandet av denna skrift.”

Jag erkänner härmed mottagandet av skriften.

Mottag försäkran om min utmärkta högaktning.

På Europeiska
gemenskapens vägnar